

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-13603

Chișinău

11 decembrie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante, aprobat în ședința Guvernului din 11 decembrie 2024, conform Deciziei protocolare nr. 50.6/2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Anexe:

1. Copia Deciziei protocolare nr. 50.6/2024 (1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 32 file; și în limba rusă – 35 file);
3. Nota de fundamentare (21 file);
4. Avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (9 file);
5. Raportul de expertiză anticorupție (5 file);
6. Raportul Ministerului Justiției (18 file);
7. Declarația de compatibilitate (9 file);
8. Avizul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (5 file);
9. Sinteza (68 file);
10. Proces-verbal al ședinței interministeriale (6 file);
11. Tabel de concordanță (80 file).

Secretar general adjunct al Guvernului Roman CAZAN

Ex. Snejana Novac,
tel: 022 250 234

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 373		
"11"	12	2024
Ors		

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. 50.6/2024

Extras din procesul-verbal nr.50 (pct.6)
al ședinței Guvernului din 11 decembrie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Aprobat în ședința Guvernului din 11 decembrie 2024
Decizia protocolară nr.50.6/2024

Proiect

UE

LEGE

privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (CELEX: 32019R1009), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 170 din 25 iunie 2019, așa cum a fost ultima oară modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1682 al Comisiei din 4 martie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește adăugarea gunoiului de grajd prelucrat ca materie componentă în produsele fertilizante UE.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE ȘI COMPETENȚE

Articolul 1. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică produselor fertilizante cu marcaj CE (denumite în continuare „produse fertilizante UE”) sau produselor fertilizante fără marcaj CE (denumite în continuare „produse fertilizante MD”), atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.

(2) Prezenta lege nu se aplică:

a) subproduselor de origine animală sau produselor derivate cărora li se aplică cerințele Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman atunci, când sunt puse la dispoziție pe piață;

b) produselor fitosanitare reglementate prin Legea nr 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative.

Articolul 2. Definiții

În sensul prezentei legi, se aplică următoarele definiții:

autoritatea competentă de elaborarea politicilor – organul central de specialitate responsabil de domeniul fertilizanților;

autoritatea competentă – autoritatea administrativă centrală care implementează politica statului în domeniul fertilizanților (autoritate de supraveghere a pieței);

autoritate autorizantă – autoritatea desemnată de Guvern să evalueze conformitatea produsului fertilizant MD cu cerințele prevăzute de prezenta lege;

produs fertilizant – o substanță, un amestec, un microorganism sau orice alt material aplicat sau care este destinat să fie aplicat pe plante sau pe rizosfera plantelor, sau pe ciuperci, sau pe micosfera ciupercilor, sau menit să constituie rizosfera sau micosfera ca atare sau amestecat cu alt material, în scopul de a le furniza nutrienți plantelor sau ciupercilor, sau de a le îmbunătăți eficiența nutrițională;

produs fertilizant UE – un produs fertilizant cu marcaj CE atunci când este pus la dispoziție pe piață;

produse fertilizante MD – produse fertilizante care întrunesc condițiile de a fi incluse în listat de identificare;

produse fertilizante fără marcajul CE – produse fertilizante care nu întrunesc condițiile de a fi marcate CE;

substanță – o substanță astfel cum este definită la pct. 27 al art. 4 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice;

amestec – un amestec astfel cum este definit la pct. 1 al art. 4 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice;

microorganism – un microorganism astfel cum este definit la articolul 4 din Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative;

% din masă – procentul din masa întregului produs fertilizant sub forma în care este pus la dispoziție pe piață;

punere la dispoziție pe piață – orice furnizare a unui produs fertilizant în vederea distribuirii sau utilizării pe piață în cadrul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit;

introducere pe piață – punerea la dispoziție pe piață pentru prima dată a unui produs fertilizant UE sau a unui produs fertilizant MD;

producător – orice persoană fizică sau juridică care fabrică un produs fertilizant UE și/sau un produs fertilizant MD, pentru care este proiectat sau fabricat un astfel de produs fertilizant UE și/sau un produs fertilizant MD și care comercializează produsul fertilizant respectiv sub denumirea sau marca sa înregistrată;

reprezentant autorizat – orice persoană fizică sau juridică stabilită în Republica Moldova, care a primit un mandat scris din partea unui producător pentru a acționa în numele acestuia în legătură cu sarcini specifice;

importator – orice persoană fizică sau juridică stabilită în Republica Moldova care introduce un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD din altă țară pe piața Republicii Moldova;

distribuitor – orice persoană fizică sau juridică din lanțul de aprovizionare, alta decât producătorul sau importatorul, care pune la dispoziție pe piață un produs fertilizant UE și/sau un produs fertilizant MD;

operator economic – producătorul, reprezentantul autorizat, importatorul și distribuitorul;

specificație tehnică – un document care stabilește cerințele tehnice pe care trebuie să le îndeplinească un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD, procesul său de producție sau metodele sale de prelevare a probelor și de analiză;

standard armonizat – astfel cum este definit la art. 2 al Legii nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională;

acreditare – astfel cum este definită la art. 2 din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității;

organism național de acreditare – organism național de acreditare astfel cum este definit la articolul 2 din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității;

evaluare a conformității – procesul prin care se verifică dacă au fost îndeplinite cerințele prezentei legi pentru un produs fertilizant UE sau pentru un produs fertilizant MD;

organism de evaluare a conformității – organism care efectuează activități de evaluare a conformității, inclusiv încercarea, certificarea și inspecția;

rechemare – orice măsură care are ca scop returnarea unui produs fertilizant UE sau a unui produs fertilizant MD care a fost deja pus la dispoziția utilizatorului final;

retragere – orice măsură cu scopul de a împiedica punerea la dispoziție pe piață a unui produs fertilizant UE sau a unui produs fertilizant MD din lanțul de aprovizionare;

legislație de armonizare a Uniunii – orice legislație a Uniunii Europene care armonizează condițiile de comercializare a produselor;

marcaj CE – marcaj prin care producătorul indică faptul că produsul fertilizant UE respectă toate cerințele privind aplicarea acestuia pe produs.

Articolul 3. Punerea la dispoziție pe piață și libera circulație

(1) Produsele fertilizante UE și produsele fertilizante MD care sunt în conformitate cu prezenta lege sunt permise spre libera circulație și nu le este împiedicată punerea la dispoziție pe piață.

(2) Produsele fertilizante UE și produsele fertilizante MD care au fost plasate în mod legal în orice stat al Uniunii Europene și care dețin documente care confirmă conformitatea lor cu legislația de armonizare a Uniunii Europene sau cu cerințele tehnice ale oricărui stat al Uniunii Europene pot fi puse la dispoziție pe piața Republicii Moldova și pot circula liber.

(3) Produsele fertilizante MD care nu sunt în conformitate cu prezenta lege pot fi introduse pe piață numai în scopul evaluării eficacității și al testării de laborator, cu acordul scris al autorității autorizante, care se eliberează gratuit și în termen de 3 zile lucrătoare de la data notificării.

(4) Guvernul poate să adopte hotărâri pentru protecția sănătății umane și a mediului, care sunt în conformitate cu tratatele încheiate sau la care este parte, în ceea ce privește utilizarea produselor fertilizante, cu condiția ca aceste dispoziții să nu necesite modificarea produselor fertilizante UE care sunt în conformitate cu prezenta lege și să nu influențeze condițiile privind punerea la dispoziție pe piață a produselor respective.

Articolul 4. Cerințe privind produsele fertilizante

(1) Un produs fertilizant UE:

a) îndeplinește cerințele aprobate de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor pentru categoria funcțională relevantă de produse;

b) îndeplinește cerințele aprobate de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor pentru categoria sau categoriile de materii componente relevante; și

c) este etichetat în conformitate cu cerințele de etichetare stabilite de către autoritatea competentă să elaboreze politicile.

(2) Un produs fertilizant MD:

a) este inclus în lista de identificare a produselor fertilizante MD (în continuare – *lista de identificare*);

b) este ambalat și etichetat în conformitate cu cerințele stabilite de autoritatea competentă să elaboreze politicile; și

c) este introdus/plasat pe piață împreună cu fișele ce cuprind date de securitate, astfel cum prevede Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, și cu instrucțiuni de utilizare, cu protocoale de testare a compoziției chimice a unui laborator acreditat al produsului fertilizant, cu specificarea nutrienților principali și secundari, a substanțelor solubile în apă, a impurităților nocive, a microorganismelor destinate aplicării pe plante (în continuare – *documentație tehnică*).

(3) Nitratul de amoniu cu un conținut ridicat de azot [N (azot) $> 28 \%$] se introduce pe piață după un test de rezistență la detonare, în conformitate cu cerințele esențiale față de îngrășămintele minerale stabilite de Guvern. Testul respectiv se efectuează de către un laborator recunoscut, conform prevederilor Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, care îndeplinește cerințele esențiale stabilite în procedurile de evaluare a conformității aprobate de Guvern. Testul de rezistență la detonare este valabil și se efectuează pe un eșantion reprezentativ de produs fertilizant UE și de produs fertilizant MD la fiecare 3 luni, în numele producătorului. Certificatul de rezistență la detonarea lotului de azotat de amoniu cu conținut ridicat de azot, emis de laborator, și rezultatele testelor trebuie prezentate autorității responsabile

cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de introducerea pe piață a produsului fertilizant.

(4) Pentru orice aspect care nu este stabilit în cerințele prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) sau la alin. (2) lit. a), produsele fertilizante nu prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor sau a plantelor, precum și pentru mediu.

Articolul 5. Competențe

(1) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor este împuternicită să aprobe prin ordine și să ajusteze categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE, cu excepția valorilor-limită pentru cadmiu și a definițiilor sau a altor elemente referitoare la domeniul de aplicare a categoriilor funcționale de produse decât cele stabilite în Uniunea Europeană, precum și categoriile de materii componente, cerințele de etichetare pentru produsele fertilizante, să le actualizeze în vederea adaptării acestora la progresul tehnic și să faciliteze accesul la piața internă a produselor fertilizante UE:

a) care au potențialul de a face obiectul unor schimburi comerciale semnificative pe piața internă; și

b) pentru care există dovezi științifice că acestea:

(i) nu prezintă risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor sau a plantelor, precum și pentru mediu; și

(ii) asigură eficiența agronomică.

Autoritatea competentă de elaborarea politicilor ia în considerare avizele științifice ale Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară, ale Agenției Europene pentru Produse Chimice sau ale Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, după caz, când înaintează spre aprobare/adoptare acte care includ noi valori-limită pentru contaminanți în categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE.

Atunci când autoritatea competentă de elaborarea politicilor aprobă categoriile de materii componente, cu scopul de a include materii care pot fi considerate ca fiind deșeurii recuperate sau subproduse, în sensul Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, pentru a adăuga sau a revizui categorii de materii componente, astfel de materii se exclud din categoriile *substanțelor și amestecurilor din materiale virgine* și a *subproduselor* (în sensul Legii nr. 209/2016 privind deșeurile) din categoriile de materii componente.

Atunci când se aprobă acte în temeiul prezentului alineat, se acordă prioritate, în mod special, subproduselor de origine animală, subproduselor, în sensul Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, și deșeurilor recuperate, în mod special cele din sectorul agricol și din industria agroalimentară, precum și materiilor și produselor puse deja la dispoziție în mod legal pe piață în unul sau în mai multe state ale Uniunii Europene.

(2) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor va ajusta, fără întârziere, categoriile de materii componente, conform evaluării Comisiei

Europene, referitoare la struvită, la cărbunele biologic și la produsele pe bază de cenușă.

(3) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor poate să aprobe prin ordin și să modifice, în temeiul alin. (1), categoriile de materii componente, numai pentru a include în materii care încetează să fie deșeuri, în urma unei operațiuni de recuperare, dacă normele privind recuperarea, adoptate cel târziu la data includerii materiilor respective, asigură că materiile îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 6 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.

(4) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor poate să aprobe și să modifice, în temeiul alin. (1), categoriile de materii componente doar pentru a adăuga noi microorganisme sau tulpini de microorganisme sau metode suplimentare de prelucrare la categoria de materii componente pentru astfel de organisme, după ce a verificat care dintre tulpinile de microorganisme suplimentare îndeplinesc criteriile de la alin. (1) lit. (b), pe baza următoarelor date:

- a) numele microorganismului;
- b) clasificarea taxonomică a microorganismului: gen, specie, tulpină și metodă de obținere;
- c) literatura științifică referitoare la producția, conservarea și utilizarea sigură a microorganismului;
- d) relația taxonomică cu speciile de microorganisme care îndeplinesc cerințele de prezumție calificată de siguranță, stabilite de Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară;
- e) informațiile privind procesul de producție, inclusiv, atunci când este relevant, metodele de prelucrare precum uscarea prin pulverizare, uscarea în pat fluidizat, uscarea statică, centrifugarea, dezactivarea termică, filtrarea și măcinarea;
- f) informațiile privind identitatea și limitele de reziduuri ale intermediarilor reziduali, ale toxinelor sau ale metaboliților microbieni în materia componentă; și
- g) prezența în natură, supraviețuirea și mobilitatea în mediul înconjurător.

(5) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor poate să aprobe și să modifice, în temeiul alin. (1), categoriile de materii componente doar pentru a adăuga produse derivate, în sensul Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, în categoriile de produse derivate, în cazul în care a fost stabilit un punct final în lanțul de prelucrare, în conformitate cu art. 7 alin. (3) și (4) din legea respectivă.

Autoritatea competentă de elaborarea politicilor evaluează astfel de produse derivate din perspectiva aspectelor relevante neluate în considerare, cu scopul de a determina un punct final în lanțul de fabricație, în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman. În cazul în care evaluarea respectivă ajunge la concluzia că sunt îndeplinite criteriile menționate la alin. (1)

lit. (b), autoritatea competentă de elaborarea politicilor aprobă sau modifică, în temeiul alin. (1), includerea materiilor respective în *produse derivate* (în sensul Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman) ale Categoriilor de materii componente fără întârzieri nejustificate, ori de câte ori un astfel de punct final este determinat.

6) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor, în baza evaluărilor criteriilor de biodegradabilitate efectuate de Comisia Europeană pentru polimeri, care au scopul să controleze pătrunderea sau retenția apei, ale Categoriilor de materii componente și ale metodelor de testare pentru verificarea conformității cu respectivele criterii, aprobă criteriile de biodegradabilitate în temeiul alin. (1).

Astfel de criterii asigură faptul că:

a) polimerul poate face obiectul unui proces de descompunere fizică și biologică în condițiile naturale de sol și în mediile acvatic, astfel încât să se descompună în final doar în dioxid de carbon, biomasă și apă;

b) cel puțin 90 % din carbonul organic pe care îl conține polimerul se transformă în dioxid de carbon în maximum 48 de luni de la încheierea perioadei de funcționalitate declarate a produsului fertilizant UE, indicată pe etichetă, și comparativ cu un standard adecvat în testul de biodegradabilitate; și

c) utilizarea polimerilor nu duce la acumularea de materiale plastice în mediul înconjurător.

(7) Guvernul aprobă procedurile de evaluare a conformității a produselor fertilizante și le actualizează în vederea adaptării acestora la progresul tehnic și a facilitării accesului la piața internă a produselor fertilizante.

(8) Autoritatea autorizantă aprobă procedura și condițiile pentru testarea eficacității produselor fertilizante.

Articolul 6. Acte distincte pentru categorii de materii componente distincte

Atunci când își exercită competența de a aproba acte în conformitate cu articolul 5, autoritatea competentă de elaborarea politicilor aprobă un act distinct cu privire la fiecare categorie de materii componente. Respectivele acte iau în considerare toate modificările aduse categoriilor funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE, cerințelor de etichetare pentru produsele fertilizante UE și procedurilor de evaluare a conformității a produselor fertilizante UE, care sunt necesare ca urmare a modificărilor categoriilor de materii componente.

Articolul 7. Includerea și eliminarea produselor fertilizante în/din lista de identificare

Procedura de includere și de eliminare a produselor fertilizante de pe lista de identificare (în continuare – *descrierea procedurii*) se aprobă de către Guvern.

(2) În cazul în care un produs fertilizant MD nu întrunește oricare cerință stabilită în lista de identificare, operatorul economic prezintă autorității

autorizate o cerere de includere a produsului fertilizant MD în lista de identificare și documentele justificative privind conformitatea produsului fertilizant cu cerințele prevăzute la prezentul alineat, care să demonstreze că:

a) produsul fertilizant respectă cerințele generale de siguranță și de calitate ale categoriei funcționale de produse fertilizante din care face parte produsul fertilizant, astfel cum a fost aprobat de autoritatea competentă de elaborarea politicilor în cadrul procedurii;

b) influențează pozitiv asupra nutriției plantelor, a indicatorilor fizici, chimici și biologici ai solului, în funcție de utilizarea preconizată, fapt confirmat de testele efectuate timp de cel puțin trei ani consecutivi la unul de centrele de cercetare desemnate de către autoritatea autorizată;

c) nu prezintă un risc pentru viața umană și animală, pentru sănătate și mediul înconjurător, fapt confirmat de testele efectuate timp de cel puțin trei ani consecutivi la una dintre autoritățile desemnate de autoritatea autorizată.

La cerere se anexează următoarele:

a) fișa cu date de securitate întocmită în conformitate cu prevederile Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice;

b) modelul de etichetă.

(3) Un produs fertilizant MD este eliminat din lista de identificare în cazul în care se constată că tipul de produse fertilizante nu îndeplinește cel puțin una dintre cerințele menționate la alin. (2).

(4) La recepționarea unei cereri din partea unui operator economic de a include un produs fertilizant MD în lista de identificare și a documentelor care susțin conformitatea acestui produs fertilizant cu cerințele menționate la alin. (2) din prezentul articol, autoritatea autorizată evaluează conformitatea produsului fertilizant cu cerințele menționate la alin. (2) și, în termen de până la 14 zile lucrătoare de la data recepționării cererii și a documentelor, prezintă autorității competente propunerea de includere a produsului fertilizant în lista de identificare, prin adăugarea unor cerințe specifice de siguranță și de calitate pentru produsul fertilizant MD (în continuare – *criterii*), specificate în documentele justificative sau în propunerea de a nu include produsul fertilizant în lista de identificare.

(5) În cazul în care autoritatea autorizată constată că un tip de produse fertilizante MD nu îndeplinește cel puțin una dintre cerințele menționate la alin. (2), aceasta prezintă autorității competente, în termen de până la 14 zile lucrătoare de la apariția acestei situații, propunerea de eliminare a produsului fertilizant MD de pe lista de identificare.

(6) La recomandarea autorității autorizante, autoritatea competentă adoptă, în termen de 5 zile lucrătoare de la prezentarea propunerii de către autoritatea autorizantă, decizia de includere a produsului fertilizant pe lista de identificare, decizia de a nu include produsul fertilizant în lista de identificare sau decizia de eliminare a produsului fertilizant de pe lista de identificare. Operatorul economic

este informat cu privire la decizia luată, în scris sau prin email, în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia.

(7) Un produs fertilizant introdus în mod legal pe piața internă a unui stat al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European este inclus gratis în lista de identificare, fără a aplica cerințele menționate la alin. (2). Operatorul economic trebuie să prezinte autorității autorizante cererea de includere a produsului fertilizant în lista de identificare și documentul care să justifice introducerea legală pe piața internă a unui stat al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European.

CAPITOLUL II

OBLIGAȚIILE OPERATORILOR ECONOMICI

Articolul 8. Obligațiile producătorilor

(1) Atunci când introduc pe piață produse fertilizante, producătorii se asigură că produse fertilizante UE au fost proiectate și fabricate conform cerințelor aprobate în conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. a) și b), iar produsele fertilizante MD au fost proiectate și fabricate conform cerințelor aprobate în conformitate cu art. 4 alin. (2) lit. a).

(2) Înainte de a introduce pe piață produse fertilizante UE, producătorii întocmesc documentația tehnică și efectuează procedura relevantă de evaluare a conformității, menționată la art. 17 alin. (1) și (2), sau dispun efectuarea acesteia.

În cazul în care conformitatea unui produs fertilizant UE cu cerințele aplicabile prevăzute de prezenta lege a fost demonstrată prin procedura de evaluare a conformității menționată, producătorii întocmesc declarația de conformitate UE pentru produsele fertilizante UE și aplică marcajul CE.

(3) Înainte de introducerea pe piață a produselor fertilizante MD, producătorii întocmesc documentația tehnică. De asemenea, producătorii asigură evaluarea conformității produselor fertilizante MD, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2) și ale Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității.

(4) Producătorii păstrează documentația tehnică și, în cazul produselor fertilizante UE, declarația de conformitate timp de 5 ani după introducerea pe piață a produsului fertilizant UE sau a produsului fertilizant MD care face obiectul respectivelor documente.

La cerere, producătorii pun la dispoziția altor operatori economici copia declarației de conformitate UE pentru produsul fertilizant UE.

(5) Producătorii se asigură că există proceduri care garantează conformitatea continuă cu prezenta lege a produselor fertilizante care fac parte dintr-o producție în serie. Modificările în procesul de producție sau cele referitoare la caracteristicile respectivelor produse fertilizante UE și modificările standardelor armonizate, ale specificațiilor comune menționate la articolul 16 sau ale altor specificații tehnice, în raport cu care se declară sau prin aplicarea cărora

se verifică conformitatea unui produs fertilizant UE, se iau în considerare în modul corespunzător.

Când performanța sau riscurile pe care le prezintă produsul fertilizant UE sunt justificate, producătorii testează, prin eșantionare, produsele fertilizante UE puse la dispoziție pe piață, investighează plângerile și, dacă este nevoie, păstrează evidența acestora, a produselor fertilizante UE neconforme și a rechemărilor produselor fertilizante UE respective, precum și informează distribuitorii cu privire la orice activitate de monitorizare.

(6) Producătorii se asigură că pe ambalajul produselor fertilizante, pe care le-au introdus pe piață, figurează numărul tipului, numărul de serie sau alt element care permite identificarea lor sau, în cazul în care produsele fertilizante sunt furnizate fără ambalaj, că informația solicitată figurează într-un prospect care însoțește fiecare produs fertilizant UE sau MD.

(7) Producătorii își indică numele, denumirea comercială sau marca înregistrate și adresa poștală la care pot fi contactați pe ambalajul produsului fertilizant UE sau MD sau, dacă produsul fertilizant este furnizat fără ambalaj, într-un prospect care însoțește produsul fertilizant UE sau MD. Adresa poștală indică un singur punct de contact pentru producător. Aceste informații sunt comunicate într-un limbaj care poate fi ușor înțeles de către utilizatorii finali și de către autoritățile competente.

(8) Producătorii se asigură că produsele fertilizante UE sau produsele fertilizante MD sunt însoțite de informațiile necesare, în conformitate cu cerințele de etichetare pentru produsele fertilizante stabilite de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor. În cazul în care un produs fertilizant este furnizat în ambalaj, informațiile se indică pe eticheta care se aplică pe acesta. În cazul în care ambalajul este prea mic pentru a conține toate informațiile, cele care nu pot figura pe etichetă sunt comunicate într-un prospect separat care însoțește ambalajul. Se consideră că prospectul face parte din etichetă. În cazul în care produsul fertilizant este furnizat fără ambalaj, toate informațiile sunt comunicate într-un prospect. Eticheta și prospectul sunt accesibile pentru inspecție în momentul în care produsul fertilizant este pus la dispoziție pe piață. Informațiile sunt comunicate în limba română și într-un limbaj care poate fi ușor înțeles de către utilizatorii finali, după cum se stabilește de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor, și sunt clare, ușor de înțeles și inteligibile.

(9) Producătorii care consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD pe care l-au introdus pe piață nu este în conformitate cu prezenta lege, iau imediat măsurile corective necesare pentru a asigura conformitatea produsului fertilizant respectiv, pentru a-l retrage sau pentru a-l rechema, după caz. În plus, în cazul în care producătorii consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD pe care l-au introdus pe piață prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, aceștia informează imediat autoritățile naționale competente din statele Uniunii Europene în care au

pus la dispoziție pe piață produsul fertilizant UE sau MD, precizând, în mod special, orice neconformitate și orice măsură corectivă luată.

(10) La cererea motivată a unei autorități competente, producătorii comunică acesteia toate informațiile și documentația necesară în limba română și într-un limbaj ușor de înțeles, pe suport de hârtie sau în format electronic, pentru a demonstra conformitatea produsului fertilizant UE sau MD cu prezenta lege. La cererea respectivei autorități, importatorii cooperează cu aceasta la orice acțiune întreprinsă pentru eliminarea riscurilor pe care le prezintă un produs fertilizant pe care l-au introdus pe piață.

Articolul 9. Reprezentantul autorizat

(1) Un producător poate numi, prin mandat scris, un reprezentant autorizat. Obligațiile stabilite la art. 8 alin. (1) și obligația de a întocmi documentația tehnică menționată la art. 8 alin. (2) sau alin. (3) nu fac parte din mandatul reprezentantului autorizat.

(2) Reprezentantul autorizat îndeplinește sarcinile prevăzute în mandatul primit de la producător, care îi permite să îndeplinească cel puțin următoarele:

a) să păstreze declarația de conformitate UE și documentația tehnică la dispoziția autorității de supraveghere a pieței timp de 5 ani de la introducerea pe piață a produsului fertilizant UE care face obiectul respectivelor documente;

b) să comunice autorității de supraveghere a pieței, la cererea motivată a acesteia, toate informațiile și documentația necesară pentru a demonstra conformitatea unui produs fertilizant UE;

c) să coopereze cu autoritatea competentă, la cererea acesteia, la orice acțiune întreprinsă pentru eliminarea riscurilor reprezentate de produsele fertilizante UE care fac obiectul mandatului reprezentantului autorizat.

Articolul 10. Obligațiile importatorilor

(1) Importatorii introduc pe piață numai produse fertilizante UE și/sau produse fertilizante MD din altă țară conforme.

(2) Înainte de a introduce pe piață un produs fertilizant UE, importatorii se asigură că procedura corespunzătoare de evaluare a conformității menționată la art. 17 a fost îndeplinită de către producător. Aceștia se asigură că producătorul a întocmit documentația tehnică, că produsul fertilizant UE este însoțit de documentele necesare și că producătorul a respectat cerințele stabilite la art. 8 alin. (5) și (6).

Pentru un produs fertilizant MD din în altă țară, importatorii se asigură, înainte de introducerea pe piață, că producătorul a efectuat evaluarea conformității ținând cont de dispozițiile art. 4 alin. (2) și ale Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

Dacă importatorul consideră sau are motive să creadă că un produs fertilizant din în altă țară nu este în conformitate cu prezenta lege, el nu introduce produsul fertilizant pe piață înainte ca acesta să fie adus în conformitate. În plus,

în cazul în care produsul fertilizant UE sau produs fertilizant MD din în altă țară prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, importatorul informează producătorul și autoritatea competentă în acest sens.

(3) Importatorii își indică numele, denumirea comercială sau marca înregistrate și adresa poștală la care pot fi contactați pe ambalajul produsului fertilizant sau, dacă produsul fertilizant este furnizat fără ambalaj, într-un document care însoțește produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD din în altă țară. Datele de contact sunt comunicate în limba română într-un limbaj care poate fi ușor înțeles de către utilizatorii finali și de către autoritatea de supraveghere a pieței.

(4) Importatorii se asigură că produsele fertilizante UE sau produsele fertilizante MD din în altă țară sunt însoțite de informațiile necesare, în conformitate cu cerințele de etichetare stabilite de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor. În cazul în care un produs fertilizant este furnizat într-un ambalaj, informațiile figurează pe eticheta care se aplică pe respectivul ambalaj. În cazul în care ambalajul este prea mic pentru a conține toate informațiile, cele care nu pot figura pe etichetă sunt comunicate într-un prospect separat care însoțește ambalajul. Se consideră că acest prospect face parte din etichetă. În cazul în care produsul fertilizant este furnizat fără ambalaj, toate informațiile sunt comunicate într-un prospect. Eticheta și prospectul sunt accesibile pentru inspecție în momentul în care produsul fertilizant este pus la dispoziție pe piață. Informațiile sunt comunicate în limba română într-un limbaj ușor de înțeles de către utilizatorii finali și de către autoritatea în cauză.

(5) Importatorii se asigură că, atât timp cât un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD din în altă țară se află sub responsabilitatea lor, condițiile de depozitare sau de transport ale acestuia nu periclitează respectarea cerințelor stabilite de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor, în conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. a) și b) sau art. 4 alin. (2).

(6) Când performanța sau riscurile pe care le prezintă produsul fertilizant UE sunt justificate, importatorii testează, prin eșantionare, produsele fertilizante puse la dispoziție pe piață, investighează plângerile și, dacă este nevoie, păstrează evidența acestora, a produselor fertilizante neconforme și a rechemărilor produselor fertilizante respective, precum și informează distribuitorii cu privire la orice activitate de monitorizare.

(7) Importatorii care consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD din în altă țară pe care l-au introdus pe piață nu este în conformitate cu prezenta lege, iau imediat măsurile corective necesare pentru a aduce respectivul produs fertilizant UE sau MD din altă țară în conformitate, pentru a-l retrage sau pentru a-l rechema, după caz. În plus, în cazul în care importatorii consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant pe care l-au introdus pe piață prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, aceștia

informează imediat autoritatea competentă, precizând, în mod special, orice neconformitate și orice măsură corectivă luată.

(8) Importatorii păstrează o copie a declarației de conformitate UE la dispoziția autorității competente pe o perioadă de 5 ani după introducerea pe piață a produsului fertilizant UE și se asigură că documentația tehnică poate fi pusă la dispoziția acesteia, la cerere.

Importatorii pun la dispoziția altor operatori economici, la cerere, o copie a declarației de conformitate UE.

(9) La cererea motivată a autorității competente, importatorii comunică acesteia toate informațiile și documentația necesară, pe suport de hârtie sau în format electronic, pentru a demonstra conformitatea produsului fertilizant UE sau a produsului fertilizant MD din în altă țară cu prezenta lege, în limba română și într-un limbaj care poate fi ușor înțeles de către autoritatea în cauză. La cererea autorității, importatorii cooperează cu aceasta la orice acțiune întreprinsă pentru eliminarea riscurilor prezentate de un produs fertilizant UE sau de un produs fertilizant MD din altă țară pe care l-au introdus pe piață.

(10) Importatorii notifică, conform procedurii stabilite la art. 140 al Codului Vamal al Republicii Moldova, autoritatea competentă cu cel puțin o zi lucrătoare înainte de intenția introducerii în țară a produsului fertilizant UE și/sau a produsului fertilizant MD din altă țară.

(11) Importatorii țin evidența importurilor de produse fertilizante UE și de produse fertilizante MD din altă țară în registrul de evidență, aprobat de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor.

(12) La cererea autorității competente, dar nu mai des de o dată la șase luni, importatorii prezintă din registrul de evidență informații privind cantitățile de îngrășămintă importate și/sau comercializate (specificând cumpărătorul).

(13) Importatorii notifică autoritatea competentă, conform modelului de notificare stabilit de aceasta, cu cel puțin o zi lucrătoare înainte de intenția introducerii în țară a produsului fertilizant, cu excepția produsului fertilizant anorganic solid simplu sau compus cu macroelemente pe bază de nitrat de amoniu cu o concentrație ridicată de azot (mai mare de 28%), care se va notifica cu cel puțin 5 zile. La notificare se vor anexa copii de pe:

- a) scrisoarea de trăsură (CMR ș.a.);
- b) fișa cu date de securitate sau, în cazul produselor fertilizante care nu fac obiectul substanțelor chimice, recomandările de depozitare, de transportare și de utilizare ale producătorului;
- c) eticheta;
- d) testul de rezistență la detonare, pentru nitratul de amoniu cu conținut ridicat de azot;
- e) declarația de conformitate UE, pentru produsele fertilizante UE, sau certificatul de calitate sau raportul de încercări eliberat de organisme acreditate în acest sens, pentru produsele fertilizante MD din altă țară.

Articolul 11. Obligațiile distribuitorilor

(1) Atunci când pun la dispoziție pe piață un produs fertilizant, distribuitorii acordă atenție deosebită cerințelor prezentei legi.

(2) Înainte de a pune la dispoziție pe piață un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD, distribuitorii verifică dacă acesta este însoțit de documentele necesare, inclusiv dacă informațiile menționate la art. 8 alin. (7) sau la art. 10 alin. (4) sunt comunicate în limba română și într-un limbaj care poate fi ușor înțeles de către utilizatorii finali și de către autoritatea competentă și dacă producătorul și importatorul au respectat cerințele stabilite la art. 8 alin. (5) și (6) și, respectiv, la art. 10 alin. (3).

Dacă un distribuitor consideră sau are motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD nu este în conformitate cu prezenta lege, distribuitorul nu pune la dispoziție pe piață produsul fertilizant înainte ca acesta să fie adus în conformitate. În plus, în cazul în care produsul fertilizant prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, distribuitorul informează producătorul sau importatorul și autoritatea competentă în acest sens.

(3) Distribuitorii se asigură că, atât timp cât un produs fertilizant UE sau MD se află sub responsabilitatea lor, condițiile de depozitare sau de transport ale acestuia nu periclitizează respectarea de către acesta a cerințelor stabilite de autoritatea competentă de elaborarea politicilor, în conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. a) și b) sau cu art. 4 alin. (2).

(4) Distribuitorii care consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD pe care l-au pus la dispoziție pe piață nu este în conformitate cu prezenta lege, asigură luarea măsurilor corective necesare pentru a aduce respectivul produs fertilizant în conformitate, pentru a-l retrage sau pentru a-l rechema, după caz. În plus, în cazul în care consideră sau au motive să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD pe care l-au pus la dispoziție pe piață prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, distribuitorii informează imediat autoritățile naționale competente din statele în care au pus la dispoziție pe piață produsul fertilizant, precizând, în special, orice neconformitate și orice măsură corectivă luată.

(5) La cererea motivată a autorității competente, distribuitorii comunică acesteia toate informațiile și documentația necesară, pe suport de hârtie sau în format electronic, pentru a demonstra conformitatea produsului fertilizant UE sau a produsului fertilizant MD cu prezenta lege. La cererea autorității respective, distribuitorii cooperează cu aceasta la orice acțiune întreprinsă pentru eliminarea riscurilor prezentate de produsele fertilizante pe care le-au pus la dispoziție pe piață.

Articolul 12. Situațiile în care obligațiile producătorilor se aplică importatorilor și distribuitorilor

Importatorul sau distribuitorul sunt considerați producători în sensul prezentei legi și li se aplică obligațiile care revin producătorului, prevăzute la art. 8, atunci când aceștia introduc pe piață un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD sub numele sau marca lor ori modifică un produs fertilizant UE sau produs fertilizant MD deja introdus pe piață, într-o manieră care poate afecta conformitatea acestuia cu prezenta lege.

Articolul 13. Ambalarea și reambalarea de către importatori și distribuitori

În cazul în care importatorul sau distribuitorul ambalează sau reambalează un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD și nu este considerat un producător, în conformitate cu articolul 12, respectivul importator sau distribuitor:

a) se asigură că ambalajul indică numele său, denumirea sa comercială înregistrată sau marca sa înregistrată și adresa sa poștală, precedate de mențiunea „ambalat de” sau „reambalat de”; și

b) păstrează un exemplar cu informațiile inițiale menționate la art. 8 alin. (7) sau la art. 10 alin. (4) la dispoziția autorității de supraveghere a pieței timp de 5 ani după ce a pus la dispoziție pe piață produsul fertilizant UE sau produs fertilizant MD.

Articolul 14. Identificarea operatorilor economici

(1) La cererea autorității competente, operatorii economici transmit acestora datele de identificare ale:

a) oricărui operator economic care le-a furnizat un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD;

b) oricărui operator economic căruia i-au furnizat un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD.

(2) Operatorii economici comunică informațiile prevăzute la alin. (1) timp de 5 ani după ce le-a fost furnizat produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD și timp de 5 ani după ce au furnizat produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD.

CAPITOLUL III CONFORMITATEA PRODUSELOR FERTILIZANTE

Articolul 15. Prezumția de conformitate a produselor fertilizante UE

(1) Produsele fertilizante UE care sunt în conformitate cu standardele care adoptă standarde armonizate, ale căror numere de referință au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, sau armonizate doar cu o parte a acestora, sunt considerate a fi în conformitate cu cerințele aprobate de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor, în temeiul art. 4 alin. (1) lit. a) și b), în măsura în care sunt prevăzute de standardele în cauză sau de o parte a acestora.

(2) Lista standardelor care adoptă standardele armonizate, ale a căror numere de referință au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, prevăzute la alin. (1), se elaborează și se aprobă de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor. Această listă se actualizează în conformitate cu modificările aduse de către Comisia Europeană în acest sens.

(3) Testele de verificare a conformității produselor fertilizante UE cu cerințele stabilite de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor, în temeiul art. 4 alin. (1) lit. a) și b), se efectuează într-un mod fiabil și reproductibil. Testele care sunt în conformitate cu standardele armonizate sau cu o parte a acestora, sunt considerate a fi fiabile și reproductibile, în măsura în care testele sunt prevăzute de standardele în cauză sau de o parte a acestora.

Articolul 16. Specificații comune

(1) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor poate adopta acte de punere în aplicare, care să stabilească specificații comune pentru cerințele prevăzute la art. 4 alin. (1) sau pentru testele menționate la art. 15 alin. (3), în cazul în care:

a) cerințele sau testele respective nu sunt acoperite de standarde armonizate sau de părți ale acestora;

b) autoritatea competentă de elaborarea politicilor constată întârzieri nejustificate în adoptarea standardelor armonizate solicitate; sau

c) autoritatea competentă de elaborarea politicilor a decis să mențină în mod restricționat sau să retragă referințele la standardele armonizate sau la o parte a acestora, care prevăd cerințele sau testele respective.

(2) Produsele fertilizante UE care sunt în conformitate cu specificațiile comune sau cu o parte a acestora sunt considerate a fi în conformitate cu cerințele prevăzute la art. 4 alin. (1) în măsura în care se cuprind în specificațiile comune în cauză sau de o parte a acestora.

(3) Testele vizând verificarea conformității produselor fertilizante UE cu cerințele prevăzute la art. 4 alin. (1), care sunt în conformitate cu specificațiile comune sau cu o parte a acestora, sunt considerate a fi fiabile și reproductibile în măsura în care sunt prevăzute de specificațiile comune în cauză sau de o parte a acestora.

Articolul 17. Proceduri de evaluare a conformității

(1) Evaluarea conformității unui produs fertilizant UE cu cerințele stabilite în prezenta lege se desfășoară în cadrul procedurii aplicabile de evaluare a conformității, în conformitate cu cerințele stabilite de Guvern.

(2) Înregistrările și corespondența cu privire la procedurile de evaluare a conformității se redactează în limba română sau într-o limbă acceptată de organismul notificat care desfășoară procedurile de evaluare a conformității.

(3) În cazul în care un produs fertilizant UE intră sub incidența mai multor acte care impun declarația de conformitate UE, se întocmește o singură declarație

de conformitate UE, în temeiul tuturor actelor Uniunii Europene. Declarația respectivă precizează actele în cauză ale Uniunii Europene și referințele de publicitate ale acestora. Aceasta poate fi un dosar care să cuprindă declarațiile de conformitate UE individuale relevante.

(4) Prin întocmirea declarației de conformitate UE, producătorul își asumă responsabilitatea pentru conformitatea produsului fertilizant UE cu cerințele stabilite în prezenta lege.

(5) Producătorul asigură evaluarea conformității produselor fertilizante MD în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2) din prezenta lege și ale Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității.

(6) Produsele fertilizante MD care au documente ce atestă conformitatea lor cu cerințele tehnice ale statelor membre ale Uniunii Europene sau cu acordurile internaționale emise de organisme de evaluare a conformității, acreditate în conformitate cu cerințele Uniunii Europene sau în conformitate cu cerințele statelor cu care există acorduri internaționale în acest sens, nu necesită evaluarea conformității și certificarea. Aceste documente sunt utilizate direct, fără a fi necesară nicio procedură specială de recunoaștere din partea autorităților publice naționale. Acestea sunt puse la dispoziția autorității competente în limba română sau într-o traducere oficială în limba română.

Articolul 18. Declarația de conformitate pentru produsele fertilizante UE

(1) Declarația de conformitate pentru produsele fertilizante UE atestă faptul că a fost demonstrată îndeplinirea cerințelor stabilite în prezenta lege.

(2) Declarația de conformitate pentru produsele fertilizante UE se structurează după modelul aprobat de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor, conține elementele precizate în modulele relevante din procedurile de evaluare a conformității aprobate de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor și se actualizează constant. Aceasta se scrie în limba română sau în limba (limbile) stabilită (stabilite) de statul în care produsul fertilizant UE urmează să fie introdus sau pus la dispoziție pe piață.

(3) În cazul în care un produs fertilizant UE intră sub incidența mai multor acte care impun o declarație de conformitate UE, se întocmește o singură declarație de conformitate a fertilizanților UE. Declarația respectivă precizează actele în cauză și referințele de publicare ale acestora. Aceasta poate fi inclusă într-un dosar care să cuprindă declarațiile de conformitate individuale relevante.

(4) Prin întocmirea declarației de conformitate a fertilizanților UE, producătorul își asumă responsabilitatea pentru conformitatea produsului fertilizant UE cu cerințele stabilite în prezenta lege.

Articolul 19. Principii generale ale marcajului CE

Marcajul CE face obiectul principiilor generale prevăzute la articolul 23¹ al Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

Articolul 20. Norme și condiții pentru aplicarea marcajului CE

(1) Marcajul CE se aplică în mod vizibil, lizibil și indelebil pe ambalajul produsului fertilizant UE sau, în cazul în care produsul fertilizant UE este furnizat fără ambalaj, pe un document care însoțește produsul fertilizant UE.

(2) Marcajul CE se aplică înainte ca produsul fertilizant UE să fie introdus pe piață.

(3) Marcajul CE este urmat de numărul de identificare al organismului notificat, atunci când acest lucru este necesar în temeiul Procedurilor de evaluare a conformității stabilite de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor.

Numărul de identificare al organismului notificat se aplică chiar de către organismul notificat sau, conform instrucțiunilor acestuia, de către producător sau reprezentantul său autorizat.

(4) Autoritatea competentă se bazează pe mecanismele existente pentru a asigura aplicarea corectă a regimului aplicabil marcajului CE și ia măsurile corespunzătoare în cazul utilizării inadecvate a respectivului marcaj.

Articolul 21. Încetarea statutului de deșeu

Materiile care constituie deșeuri, astfel cum sunt definite în Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, pot înceta să fie considerate deșeuri dacă sunt încorporate într-un produs fertilizant UE sau într-un produs fertilizant MD. În astfel de cazuri, operațiunea de recuperare în temeiul prezentei legi are loc înainte ca materia să înceteze să fie deșeu, iar materia este considerată ca îndeplinind condițiile prevăzute la art. 6 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și, ca atare, ca nemaifiind deșeu din momentul în care a fost întocmită declarația de conformitate UE pentru produsele fertilizante UE.

CAPITOLUL IV NOTIFICAREA ORGANISMELOR DE EVALUARE A CONFORMITĂȚII

Articolul 22. Notificarea

Organismele autorizate să îndeplinească sarcini de evaluare a conformității ca părți terțe, în temeiul prezentei legi, se notifică, la solicitare, Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene.

Articolul 23. Autoritatea de notificare

(1) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor este autoritatea responsabilă de notificare, stabilire și îndeplinire a procedurilor necesare pentru evaluarea și notificarea organismelor de evaluare a conformității și de monitorizarea organismelor notificate, inclusiv de respectarea articolului 28.

(2) Evaluarea și monitorizarea menționate la alineatul (1) se efectuează conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

(3) Prin derogare de la alin (2) autoritatea de notificare poate delega sau încredințează în alt mod evaluarea sau monitorizarea menționate la alineatul (1) unui organism care nu reprezintă o entitate guvernamentală, respectivul organism trebuie să fie o persoană juridică și să îndeplinească, *mutatis mutandis*, cerințele stabilite la articolul 24. În plus, respectivul organism dispune de garanții în ce privește responsabilitățile care îi revin din activitățile desfășurate.

(4) Autoritatea de notificare își asumă întreaga responsabilitate pentru sarcinile îndeplinite de organismul menționat la alineatul (3).

Articolul 24. Cerințe privind autoritatea de notificare

(1) La luarea deciziei cu privire la notificarea organismului de evaluare a conformității vor lua parte doar personalul care nu a efectuat evaluări.

(2) Personalul Autorității de notificare nu oferă și nu prestează activități care sunt realizate de organisme de evaluare a conformității sau servicii de consultanță în condiții comerciale sau concurențiale.

(3) Autoritatea de notificare garantează confidențialitatea informațiilor obținute.

(4) În cazul când nu se aplică art. 23 alin. (3), Autoritatea de notificare, în termen de 18 luni de la data adoptării prezentei Legi, va propune Guvernului o inițiativă pentru a ajusta structura sa organizatorică cu personal competent în vederea îndeplinirii corespunzătoare a sarcinilor din prezentul articol, în așa fel încât să nu existe conflicte de interese cu organismele de evaluare a conformității și să garanteze obiectivitatea și imparțialitatea activităților sale legate de produsele fertilizante UE.

Articolul 25. Obligația de a informa cu privire la autoritățile de notificare

Autoritatea de notificare comunică, la cerere, Comisiei Europene și celorlalte state ale Uniunii Europene asupra procedurilor de evaluare și notificare a organismelor de evaluare a conformității și de monitorizare a organismelor notificate, precum și orice modificare a acestora. Autoritatea de notificare pune la dispoziția publicului informațiile respective prin intermediul site-ului web oficial.

Articolul 26. Cerințe cu privire la organismele notificate

(1) Pentru a fi notificat, un organism de evaluare a conformității îndeplinește cerințele stabilite la alineatele (2)-(11).

(2) Organismul de evaluare a conformității are personalitate juridică pe teritoriul Republicii Moldova sau într-un stat al Uniunii Europene.

(3) Organismul de evaluare a conformității este un organism independent de organizația sau de produsul fertilizant UE pe care îl evaluează.

(4) Organismul de evaluare a conformității, personalul cu funcții de conducere de nivel superior și personalul responsabil cu îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității nu pot fi proiectanți, producători, furnizori,

cumpărători, proprietari sau utilizatori ai produselor fertilizante și nici reprezentanți ai vreunui dintre aceștia. Acest lucru nu împiedică utilizarea produselor fertilizante care sunt necesare pentru operațiunile organismului de evaluare a conformității sau utilizarea produselor fertilizante în scopuri personale.

Organismul de evaluare a conformității, personalul său cu funcții de conducere și personalul responsabil cu îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității nu se implică direct în proiectarea, fabricarea, comercializarea sau utilizarea produselor fertilizante și nu reprezintă părțile angajate în activitățile respective. Aceștia nu se implică în activități care le-ar putea afecta imparțialitatea sau integritatea în ceea ce privește activitățile de evaluare a conformității pentru care sunt notificate. Aceste dispoziții se aplică în special serviciilor de consultanță.

Organismele de evaluare a conformității se asigură că activitățile filialelor sau ale subcontractanților lor nu afectează confidențialitatea, obiectivitatea sau imparțialitatea activităților lor de evaluare a conformității.

(5) Organismele de evaluare a conformității și personalul acestora îndeplinesc activitățile de evaluare a conformității la cel mai înalt grad de integritate profesională și cu competența tehnică necesară în domeniul respectiv și sunt libere de orice presiune și stimulente, îndeosebi financiare, care le-ar putea influența aprecierea sau ar putea influența rezultatele activităților lor de evaluare a conformității, în special din partea persoanelor sau a grupurilor de persoane cu un interes în rezultatele activităților respective.

(6) Organismul de evaluare a conformității trebuie să poată să îndeplinească toate sarcinile de evaluare a conformității care îi sunt atribuite prin Procedurile de evaluare a conformității aprobate de Guvern și pentru care a fost notificat, indiferent dacă acele sarcini sunt îndeplinite de însuși organismul de evaluare a conformității ori în numele și sub responsabilitatea acestuia.

În orice moment și pentru fiecare procedură de evaluare a conformității și pentru fiecare tip sau categorie de produse fertilizante UE pentru care a fost notificat, organismul de evaluare a conformității dispune de:

a) personalul necesar având cunoștințe tehnice și experiență suficientă și corespunzătoare pentru a îndeplini sarcinile de evaluare a conformității;

b) descrierile necesare ale procedurilor în conformitate cu care se realizează evaluarea conformității, asigurându-se transparența și posibilitatea de a reproduce procedurile în cauză. Acesta dispune de politici și proceduri adecvate care fac distincție între sarcinile îndeplinite ca organism notificat și alte activități;

c) procedurile necesare pentru a-și desfășura activitatea ținând seama în mod corespunzător de dimensiunea unei întreprinderi, de domeniul de activitate și structura acesteia, de gradul de complexitate a tehnologiei produsului în cauză, precum și de caracterul de serie sau de masă al procesului de producție.

Organismul de evaluare a conformității dispune de mijloacele necesare pentru a îndeplini în mod corespunzător sarcinile tehnice și administrative legate de activitățile de evaluare a conformității și are acces la toate echipamentele sau facilitățile necesare.

(7) Personalul responsabil de îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității dispune de:

a) o pregătire tehnică și profesională pentru toate activitățile de evaluare a conformității pentru care organismul de evaluare a conformității a fost notificat;

b) cunoștințe satisfăcătoare privind cerințele evaluărilor pe care le realizează și autoritatea corespunzătoare pentru realizarea acestor evaluări;

c) cunoștințe și o înțelegere corespunzătoare a cerințelor referitoare la Categoriile funcționale de produse („CFP”), Categoriile de materii componente (CMC) și Cerințele de etichetare pentru produsele fertilizante UE, a standardelor armonizate aplicabile prevăzute la articolul 15 și a specificațiilor comune prevăzute la articolul 16 și cadrului normativ național;

d) abilitatea necesară pentru a întocmi certificate, procese-verbale și rapoarte pentru a demonstra că evaluările au fost îndeplinite.

(8) Imparțialitatea organismelor de evaluare a conformității, a personalului cu funcții de conducere de nivel superior al acestora și a personalului responsabil de îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității trebuie să fie garantată.

Remunerația personalului cu funcții de conducere și a personalului responsabil de îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității din cadrul organismului de evaluare a conformității nu depinde de numărul de evaluări realizate sau de rezultatele acestor evaluări.

(9) Organismele de evaluare a conformității încheie o asigurare de răspundere dacă răspunderea nu este asumată de orice stat sau acel stat nu asigură evaluarea conformității.

(10) Personalul organismului de evaluare a conformității păstrează secretul profesional referitor la toate informațiile obținute în îndeplinirea sarcinilor sale în temeiul Procedurilor de evaluare a conformității stabilite de Guvern, excepție făcând relația cu autoritățile competente din statul de origine. Drepturile de proprietate intelectuală sunt protejate.

(11) Organismele de evaluare a conformității participă la activitățile de standardizare relevante și la activitățile grupului de coordonare a organismelor notificate înființat în temeiul articolului 36 sau se asigură că personalul responsabil de îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității din cadrul acestora este informat în legătură cu aceste activități și pun în aplicare, ca orientare generală, actele administrative emise ca rezultat al activității acelui grup.

Articolul 27. Prezumția de conformitate a organismelor notificate

În cazul în care un organism de evaluare a conformității își demonstrează conformitatea cu criteriile prevăzute de standardele armonizate UE relevante sau

de o parte a acestora, se presupune că respectă cerințele prevăzute la articolul 26, în măsura în care standardele UE armonizate relevante prevăd cerințele respective.

Articolul 28. Filialele organismelor notificate și subcontractarea de către organismele notificate

(1) În cazul în care un organism notificat subcontractează anumite sarcini referitoare la evaluarea conformității sau recurge la o filială, acesta se asigură că subcontractantul sau filiala îndeplinește cerințele stabilite la articolul 26 și informează în acest sens organismul național de acreditare, astfel cum este definit în Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

(2) Organismele notificate preiau întreaga responsabilitate pentru sarcinile îndeplinite de subcontractanți sau filiale, oriunde ar fi acestea stabilite.

(3) Activitățile pot fi subcontractate sau realizate de o filială numai cu acordul clientului.

(4) Organismele notificate pun la dispoziția organismul național de acreditare documentele relevante privind evaluarea calificărilor subcontractantului sau ale filialei și a activităților executate de către aceștia în temeiul Procedurilor de evaluare a conformității stabilite de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor.

Articolul 29. Cererea de notificare

(1) Un organism de evaluare a conformității depune o cerere de notificare către autoritatea de notificare.

(2) Cererea de notificare este însoțită de o descriere a activităților de evaluare a conformității, a modulului sau modulelor de evaluare a conformității și a produsului sau produselor fertilizante UE pentru care organismul se consideră a fi competent, precum și de un certificat de acreditare eliberat de un organism de acreditare care să ateste că organismul de evaluare a conformității îndeplinește cerințele stabilite la articolul 24.

Articolul 30. Procedura de notificare

(1) Autoritatea de notificare notifică numai organismele de evaluare a conformității care îndeplinesc cerințele stabilite la articolul 26.

(2) Autoritatea de notificare notifică Comisia Europeană și statelor membre UE folosind, după caz, instrumentul de notificare electronică dezvoltat și gestionat de Comisia Europeană.

(3) Notificarea include detalii complete ale activităților de evaluare a conformității, ale modulului sau modulelor de evaluare a conformității și ale produsului sau produselor fertilizante UE vizat(e) și certificatul de acreditare menționat la articolul 29 alineatul (2).

(4) Organismul de evaluare a conformității poate exercita activitățile unui organism notificat numai în cazul în care nu există obiecții din partea Comisiei Europene sau ale statelor membre ale Uniunii Europene, transmise în termen de două săptămâni de la notificare/comunicare.

Numai un astfel de organism este considerat organism notificat în sensul prezentei Legi.

(5) Autoritatea de notificare notifică Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene orice modificare ulterioară relevantă adusă notificării.

Articolul 31. Numerele de identificare și listele cu organismele notificate

Lista cu organismele notificate, inclusiv numerele de identificare care le-au fost atribuite și activitățile pentru care au fost notificate este pusă la dispoziția publicului și actualizată de către autoritatea de notificare.

Articolul 32. Modificări ale notificărilor

(1) În cazul în care organismul național de acreditare a constatat sau a fost informat că un organism notificat nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la art. 26 sau că nu își îndeplinește obligațiile, acesta restricționează, suspendă sau retrage acreditarea, după caz, în funcție de gravitatea nerespectării cerințelor sau a neîndeplinirii obligațiilor, și informează autoritatea de notificare. Autoritatea de notificare restrânge, suspendă sau retrage notificarea, după caz, în funcție de gravitatea nerespectării cerințelor sau a neîndeplinirii obligațiilor. Aceasta informează imediat Comisia Europeană și celelalte state ale Uniunii Europene.

(2) În cazul restrângerii, suspendării sau retragerii notificării sau în cazul în care organismul notificat și-a încetat activitatea, organismul național de acreditare ia măsurile adecvate pentru a se asigura că dosarele organismului respectiv sunt fie prelucrate de un alt organism notificat, fie puse la dispoziția autorităților de notificare și a autorității competente, la cererea acestora.

Articolul 33. Obligații operaționale în sarcina organismelor notificate

(1) Organismele notificate efectuează evaluări ale conformității ținând cont de procedurile de evaluare a conformității a produselor fertilizante UE, stabilite de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor.

(2) Evaluările conformității sunt realizate în mod proporțional, evitând sarcinile inutile pentru operatorii economici. Organismele notificate își desfășoară activitatea ținând seama de dimensiunea unei întreprinderi, de domeniul de activitate și structura acesteia, de gradul de complexitate a tehnologiei produsului în cauză, precum și de caracterul de serie sau de masă al procesului de producție.

Procedând astfel, organismele în cauză respectă, totuși, gradul de precizie și nivelul de protecție, care sunt necesare pentru conformitatea produsului fertilizant UE cu prezenta lege.

(3) În cazul în care un organism notificat constată că un producător nu îndeplinește cerințele referitoare la Categoriile funcționale de produse („CFP”), la Categoriile de materii componente (CMC) și la Cerințele de etichetare pentru produsele fertilizante UE sau la standardele armonizate corespunzătoare, în specificațiile comune menționate la art. 14 sau în alte specificații tehnice corespunzătoare, acesta solicită producătorului să ia măsurile corective corespunzătoare și nu emite certificat.

(4) În cazul în care, în cursul monitorizării conformității, ulterior eliberării unui certificat, un organism notificat constată că un produs fertilizant UE nu mai este conform, acesta impune producătorului să ia măsurile corective corespunzătoare și, dacă este necesar, suspendă sau retrage certificatul.

(5) În cazul în care nu se iau măsuri corective sau acestea nu au efectul necesar, organismul notificat restricționează, suspendă sau retrage orice certificat, după caz.

Articolul 34. Căi de atac împotriva deciziilor organismelor notificate

Deciziile organismelor notificate pot fi contestate în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Articolul 35. Obligații de informare în sarcina organismelor notificate

(1) Organismele notificate informează organismul național de acreditare în legătură cu:

a) orice refuz, restrângere, suspendare sau retragere a unui certificat sau a unei decizii de aprobare;

b) orice circumstanță care afectează domeniul de aplicare sau condițiile notificării;

c) orice cerere de informare cu privire la activitățile de evaluare a conformității desfășurate, primită de la autoritățile competente;

d) la solicitare, activitățile de evaluare a conformității realizate în limita domeniului notificării și în legătură cu orice altă activitate realizată, inclusiv activitățile transfrontaliere și subcontractările.

(2) Organismele notificate le furnizează celorlalte organisme notificate, în conformitate cu prezenta lege, care îndeplinesc activități similare de evaluare a conformității cu privire la aceleași produse fertilizante UE, informații relevante privind aspecte referitoare la rezultatele negative ale evaluărilor conformității și, la solicitare, rezultatele pozitive ale evaluărilor conformității.

Articolul 36. Cooperarea organismelor notificate

Organismele notificate, în temeiul prezentei legi, cooperează cu grupul sectorial al organismelor notificate stabilit de Comisia Europeană.

Organismele notificate participă la activitatea grupului respectiv, în mod direct sau prin intermediul unor reprezentanți desemnați.

CAPITOLUL V

SUPRAVEGHEREA PIEȚEI, CONTROLUL PRODUSELOR FERTILIZANTE CARE INTRĂ PE PIAȚĂ ȘI PROCEDURA DE SALVAGARDARE LA NIVELUL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 37. Supravegherea pieței Republicii Moldova și controlul produselor fertilizante ale Republicii Moldova care intră pe piață

(1) Supravegherea pieței produselor fertilizante se efectuează conform prevederilor Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și include:

1) supravegherea introducerii pe piață a produselor fertilizante UE și a produselor fertilizante MD, precum și a furnizării acestora pe piață;

2) prelevarea de eșantioane de produse fertilizante UE și de produse fertilizante MD pentru a determina conformitatea într-un laborator acreditat. În cazurile în care nu există un standard aprobat care să reglementeze metoda de testare, conformitatea produsului fertilizant se bazează pe protocoalele de testare ale laboratoarelor de încercări acreditate de organismele naționale de acreditare, semnate ale Acordului de recunoaștere multilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare;

3) acordarea de asistență metodologică operatorilor economici și consilierea acestora;

4) punerea în aplicare a unor măsuri care să asigure respectarea corespunzătoare a cerințelor prevăzute în prezenta lege și care să reducă numărul posibilelor încălcări.

(2) Produsele fertilizante UE sau produsele fertilizante MD sunt supuse controlului conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.

Articolul 38. Procedura națională aplicabilă produselor fertilizante UE sau produselor fertilizante MD care prezintă un risc

(1) În cazul în care autoritatea competentă are motive suficiente să creadă că un produs fertilizant UE sau un produs fertilizant MD reprezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, aceasta efectuează evaluarea respectivului produs fertilizant, cu privire la toate cerințele relevante stabilite în prezenta lege. Operatorii economici relevanți cooperează cu autoritatea competentă în acest scop, dacă este necesar.

În cazul în care, în procesul evaluării menționate la primul alineat, autoritatea competentă constată că produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD nu este conform cu cerințele stabilite în prezenta lege, aceasta impune imediat operatorului economic relevant să întreprindă toate acțiunile corective adecvate, într-un termen rezonabil stabilit de autoritatea competentă și proporțional cu natura riscului, pentru a aduce produsul fertilizant în conformitate cu cerințele respective, pentru a retrage produsul fertilizant de pe piață sau pentru a-l rechema. În consecință, pentru produsele fertilizante UE, se

aplică art. 21 din Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, iar autoritatea competentă informează organismul notificat.

(2) În cazul în care autoritatea competentă consideră că neconformitatea produsul fertilizant UE nu se limitează la teritoriul național, acestea informează Comisia Europeană și statele Uniunii Europene cu privire la rezultatele evaluării și la acțiunile pe care le-au solicitat din partea operatorului economic.

(3) Operatorul economic se asigură că sunt luate toate măsurile corective corespunzătoare cu privire la toate produsele fertilizante UE sau la produsele fertilizante MD relevante, pe care operatorul economic le-a pus la dispoziție pe piață.

(4) În cazul în care operatorul economic relevant nu ia măsuri corective adecvate în termenul menționat la alin. (1) al doilea paragraf, autoritatea competentă ia toate măsurile corespunzătoare pentru a interzice sau a restrânge punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE sau MD, pentru a retrage produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD de pe piață sau pentru a le rechema.

Autoritatea competentă informează Comisia Europeană și statele Uniunii Europene cu privire la aceste măsuri, în cazul în care se stabilește că un produs fertilizant UE a fost produs într-unul din statele Uniunii Europene sau a fost importat din Uniunea Europeană.

(5) Informațiile menționate la alin. (4) al doilea paragraf includ toate detaliile disponibile, în special cu privire la datele necesare pentru a identifica produsul fertilizant UE neconform, la originea respectivului produs fertilizant UE, la natura neconformității invocate și la riscul implicat, la natura și durata măsurilor naționale luate, precum și la argumentele prezentate de operatorul economic relevant. Autoritatea competentă indică, în mod special, dacă neconformitatea se datorează oricăreia dintre următoarele situații:

a) neîndeplinirea, de către produsul fertilizant UE, a cerințelor referitoare la Categoriile funcționale de produse („CFP”), la Categoriile de materii componente (CMC) și la Cerințele de etichetare pentru produsele fertilizante UE;

b) existența unor deficiențe în standardele UE armonizate menționate la art. 15;

c) existența unor deficiențe în specificațiile comune menționate la art. 16.

(6) În cazul în care, în termen de trei luni de la recepționarea informațiilor menționate la alin. (4) al doilea paragraf, nici statele Uniunii Europene, nici Comisia Europeană nu au invocat obiecții cu privire la o măsură provizorie luată de către autoritatea competentă, măsura este considerată justificată.

(7) Autoritatea competentă se asigură că măsurile restrictive adecvate, cum ar fi retragerea de pe piață a produsului fertilizant UE, sunt luate fără întârziere în ceea ce privește produsul fertilizant UE în cauză.

Articolul 39. Produse fertilizante UE sau produsele fertilizante MD conforme care prezintă un risc

(1) În cazul în care, în urma efectuării unei evaluări în conformitate cu art. 38 alin. (1), autoritatea competentă constată că, deși este conform cu prezenta lege, un produs fertilizant prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor, a plantelor sau pentru mediu, acesta impune, fără întârziere, operatorului economic relevant să ia toate măsurile corespunzătoare, în decursul unei perioade rezonabile prevăzute de autoritatea competentă și proporționale cu natura riscului, pentru a se asigura că produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD, în momentul punerii la dispoziție pe piață, nu mai prezintă respectivul risc, pentru a retrage produsul fertilizant respectiv de pe piață sau pentru a-l rechema.

(2) Operatorul economic se asigură că sunt luate măsuri corective pentru toate produsele fertilizante UE sau pentru produsele fertilizante MD vizate, pe care operatorul economic le-a pus la dispoziție pe piața.

(3) Autoritatea competentă informează imediat Comisia Europeană și statele Uniunii Europene. Informațiile respective includ toate detaliile disponibile, în mod special datele necesare pentru identificarea produs fertilizant UE conform, dar care prezintă risc, originea și lanțul de aprovizionare aferente produsului fertilizant UE în cauză, natura riscului implicat, precum și natura și durata măsurilor luate.

Articolul 40. Neconformitatea formală a produselor fertilizante UE

(1) Fără a aduce atingere art. 38, autoritatea competentă impune operatorului economic vizat să pună capăt neconformității respective, în cazul în care constată una din situațiile următoare cu privire la un produs fertilizant UE:

a) marcajul CE a fost aplicat prin încălcarea articolului 23¹ din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității sau a art. 20 din prezenta lege;

b) numărul de identificare al organismului notificat a fost aplicat prin încălcarea art. 20 sau nu a fost aplicat atunci când acest lucru este impus de art. 20 din prezenta lege;

c) declarația de conformitate UE pentru produsele fertilizante UE nu a fost întocmită sau nu a fost întocmită corect;

d) documentația tehnică nu este disponibilă sau este incompletă;

e) informațiile menționate la art. 8 alin. (6) sau la art. 10 alin. (3) lipsesc, sunt false sau incomplete;

f) nu este respectată orice altă cerință administrativă prevăzută la art. 8 sau la art. 10.

(2) În cazul în care neconformitatea menționată la alin. (1) se menține, autoritatea competentă ia toate măsurile corespunzătoare pentru a restricționa sau a interzice punerea la dispoziție pe piață a produsului fertilizant UE sau pentru a se asigura că acesta este rechemat sau retras de pe piață.

Obligațiile în acest sens nu aduc atingere posibilității Guvernului de a reglementa separat produsele fertilizante MD.

CAPITOLUL VI

CONDIȚII DE TRANSPORT, DE DEPOZITARE ȘI DE UTILIZARE A PRODUSELOR FERTILIZANTE

Articolul 41. Transportarea și depozitarea produselor fertilizante

(1) Transportul și depozitarea produselor fertilizante UE și a produselor fertilizante MD se efectuează în conformitate cu prevederile fișei cu date de securitate, reglementată de Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, dacă acestea sunt supuse legii respective, sau în conformitate cu condițiile generale de transportare și de depozitare stabilite de autoritatea competentă de elaborare a politicilor, dacă produsul fertilizant nu este subiectul unei fișe cu date de securitate.

(2) Autoritatea competentă înregistrează și ține evidența depozitelor specializate cu produse fertilizante, conform condițiilor stabilite de Guvern.

(3) Posesorii comunică, la solicitarea autorității competente, informații relevante despre depozitele specializate, dar nu mai des de o dată pe an.

Articolul 42. Utilizarea produselor fertilizante și obligațiile utilizatorilor

(1) Numai produsele fertilizante MD incluse în lista de identificare și produsele fertilizante UE sunt permise pentru utilizare.

(2) Utilizatorii profesioniști de produse fertilizante MD incluse în lista de identificare și de produse fertilizante UE păstrează evidența produselor în registre de evidență, al căror model se aprobă de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor. Aceste registre se înregistrează la subdiviziunea teritorială a autorității competente pe raza de activitate a utilizatorului, prin notificare. Înscrierile în registru se fac și se semnează de către persoana responsabilă. Trasabilitatea produsului este asigurată prin copii ale facturilor fiscale sau ale bonurilor de plată.

(3) Utilizatorii de produse fertilizante UE și de produse fertilizante MD incluse în lista de identificare trebuie să transmită autorității competente copii sau informații din registrele menționate la alin. (2), la cerere, dar nu mai vechi de 5 ani de la data solicitării.

(4) Utilizatorul produselor fertilizante UE și al produselor fertilizante MD gestionează și returnează ambalajele și deșeurile de ambalaje conform graficului stabilit de distribuitor sau de importator la procurarea acestora. În cazul când utilizatorul este importator, acesta gestionează ambalajele și/sau deșeurile de ambalaje conform prevederilor stabilite de Guvern.

(5) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor, după caz, aprobă condițiile de utilizare a produselor fertilizante.

(6) Autoritatea competentă este responsabilă de supravegherea utilizării produselor fertilizante.

(7) Prin derogare de la alin. (2), utilizatorii produselor fertilizante vor fi scutiți de a păstra și de a prezenta evidențe în/din registre, dacă aceștia au introdus datele de utilizare a produselor fertilizante în registru electronic/sistemul informațional elaborat în acest sens de către autoritatea competentă.

(8) Utilizatorii vor respecta limita maximă stabilită de azot și codul de bună practică agricolă care vizează reducerea poluării cu nitrați, stabilit de Guvern, în zonele vulnerabile identificate prin Regulamentul combaterii poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură, aprobat de Guvern.

(9) Guvernul poate adopta condiții specifice care să permită aplicarea unor limite maxime mai ridicate de azot din efluenți, ce poate fi aplicată anual de utilizatori, în anumite zone vulnerabile și în anumite condiții stabilite de Regulamentul combaterii poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură, aprobat de Guvern.

Articolul 43. Încălcarea normelor punere la dispoziție, transportare, depozitare, comercializare și utilizare a produselor fertilizante

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea contravențională, în conformitate cu legislația.

CAPITOLUL VII DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 44. Dispoziții tranzitorii și finale

(1) Punerea la dispoziție pe piață a produselor care au fost introduse pe piață ca îngrășăminte, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 268/2012 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale” și care sunt marcate cu mențiunea „îngrășământ CE” înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi nu este restricționată. Cu toate acestea, capitolul V din prezenta lege se aplică *mutatis mutandis* produselor în cauză.

(2) Cerințele față de produsele fertilizante MD a prezentei legi nu se aplică produselor fertilizante introduse pe piață înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Până la 16 iulie 2025, autoritatea competentă de elaborarea politicilor publică, pe site-ul său web oficial, un ghid pentru producători și pentru autoritatea competentă care să ofere informații clare și exemple cu privire la aspectul vizual al etichetei menționate la art. 4 alin. (1) lit. c).

(4) Timp de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prevederile art. 4 alin. (3) referitoare la valabilitatea testului de rezistență la detonare pentru nitratul de amoniu cu un conținut ridicat de azot [N (azot) > 28 %] nu vor fi

influențate de perioada aflării în tranzit sau de apele neutre ale nitratului de amoniu.

(5) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, își va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(6) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, vă înainta propunerea de modificare a Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, cu privire la regimul sancțiunilor care se aplică în cazul nerespectării dispozițiilor prezentei legi.

Articolul 45. Modificarea unor acte normative

(1) Anexa nr. 3 la Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 46-47, art. 136), cu modificările ulterioare, se completează cu poziția 31 cu următorul cuprins:

„**31. Produse fertilizante UE.**”

(2) Poziția nr. 54 din anexa nr. 1 a Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 272-273 art. 468) va avea următorul cuprins: „Produse fertilizante”.

(3) Denumirea Legii nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 100-103 art. 510), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„**Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar**”.

(4) Pe tot parcursul textului Legii nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 100-103 art. 510), cu modificările ulterioare, textele „și fertilizanți”, „și pentru fertilizanți”, „și cu fertilizanți”, „și a fertilizanților”, „și al fertilizanților”, „și încorporării fertilizanților”, „fertilizanți”, „de fertilizanți”, „unor fertilizanți”, „și/sau a unui fertilizant”, „și/sau de fertilizanți”, „și încorporarea fertilizanților”, „cu excepția fertilizanților marcați cu mențiunea «Fertilizant CE»”, „sau de fertilizanți”, „pentru fertilizanții ce îndeplinesc cerințele esențiale stabilite de Guvern și pentru fertilizanții înregistrați conform cerințelor naționale ale unui stat al Uniunii Europene”, „precum și a fertilizanților marcați cu mențiunea «Fertilizant CE»” se exclud.

(5) Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 315-319, art. 459), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

a) la articolul 7, alin. (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) În cazul produselor derivate menționate la art. 29, 32 și 33, care nu mai prezintă un risc semnificativ pentru sănătatea oamenilor sau a animalelor, se

poate stabili un punct final al lanțului de prelucrare, dincolo de care produsele respective nu mai fac obiectul cerințelor prevăzute de prezenta lege.

(4) Produsele menționate la alin. (3) pot fi ulterior introduse pe piață fără restricții, în temeiul prezentei legi, și nu mai fac obiectul controalelor oficiale în conformitate cu prezenta lege.”

(6) Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 89-92 art. 131), se modifică după cum urmează:

a) articolul 4 se completează cu noțiunea „biostimulator al plantelor” cu următorul cuprins:

„*biostimulator al plantelor* – un produs care stimulează procesele nutriționale ale plantelor, independent de conținutul de nutrienți al produsului, cu unicul scop de a îmbunătăți una sau mai multe dintre următoarele caracteristici ale plantei sau ale rizosferei plantei:

- (a) utilizarea eficientă a nutrienților;
- (b) toleranța la stresul abiotic;
- (c) caracteristicile calitative;
- (d) disponibilitatea nutrienților captați în sol sau în rizosferă”;

b) articolul 57 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) În cazul produselor pentru care a fost acordată o autorizație în temeiul art. 12 alin. (1), pe baza unei cereri prezentate înainte de data intrării în vigoare a Legii nr. ____/2024 privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante, și care, după această dată, intră sub incidența definiției de biostimulatori ai plantelor, prezenta lege continuă să se aplice pe perioada specificată în autorizație”.

(7) La compartimentul III din anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170–175, art. 494), cu modificările ulterioare, poziția a 10-a va avea următorul cuprins:

„10	Autorizație pentru produs fitosanitar sau Certificat de înregistrare a fertilizantului (cu excepția celor marcați cu mențiunea „Îngrășămintele CE”)	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Instituția Publică Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor	Gratuit	Pentru termenul indicat în certificate/autorizație”
-----	---	--	--	---------	---

(8) Prevederile privind produsele fertilizante UE se vor aplica până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Articolul 46. Intrarea în vigoare și aplicarea

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Alin. (8) și (9) ale art. 42 se vor aplica de la data intrării în vigoare a prevederilor privind zonele vulnerabile prevăzute în Regulamentul combaterii poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură, aprobat de Guvern.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (în continuare – <i>proiect</i>) este elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul de act normativ asigură armonizarea legislației naționale cu <i>acquisul european</i> referitor la produsele fertilizante și transpune parțial REGULAMENTUL (UE) 2019/1009 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 170 din 25 iunie 2019, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1682 al Comisiei din 4 martie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește adăugarea gunoiului de grajd prelucrat ca materie componentă în produsele fertilizante UE și creează cadrul normativ în domeniul menționat.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Condițiile pentru punerea la dispoziție a îngrășămintelor pe piața internă au fost armonizate prin Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 al Parlamentului European și al Consiliului, care se reglementează aproape exclusiv la îngrășămintele provenite din materii anorganice, obținute prin extracție sau prin procedee chimice. Există, de asemenea, necesitatea utilizării unor materii reciclate sau organice în scopul fertilizării. De aceea sunt necesare condiții noi pentru ca îngrășămintele produse din aceste materii reciclate sau organice să fie disponibile pe întreaga piață internă, pentru a oferi un stimulent important pentru utilizarea lor într-o mai mare măsură. Promovarea utilizării pe o scară mai largă a nutrienților reciclați ar oferi un ajutor suplimentar dezvoltării economiei circulare și ar permite o utilizare generală a nutrienților mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, diminuând, în același timp, dependența față de nutrienți anorganici, importați în exclusivitate. Domeniul de aplicare al armonizării ar trebui, prin urmare, să fie extins pentru a include materiile organice. Totodată alte produse pe piața internațională sunt utilizate cu scopul de a îmbunătăți eficiența nutrițională, cu efectul benefic de reducere a cantității de îngrășămintele utilizate și, prin urmare, a impactului lor asupra mediului. Pentru a facilita libera circulație a acestora pe piața internă, nu numai îngrășămintele, adică produsele destinate să furnizeze plantelor nutrienți, ci și produsele destinate să îmbunătățească eficiența nutrițională a plantelor ar trebui să facă obiectul armonizării. Produsele care au mai multe funcții, dintre care una este inclusă în domeniul de aplicare al Legii nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative, sunt produse de protecție a plantelor care intră în domeniul de aplicare al Legii respective. Aceste produse ar trebui să rămână sub controlul adaptat pentru astfel de produse și care este prevăzut de respectiva Lege. În cazul în care aceste produse au, de asemenea, funcția de produs fertilizant, ar fi eronat să se prevadă pentru ele marcajul CE în temeiul noilor prevederi, întrucât punerea la dispoziție pe piață a unui produs de protecție a plantelor este condiționată de o autorizație a produsului valabilă. În consecință, ar trebui ca astfel de produse să fie excluse din domeniul de aplicare în un act unificat astfel cum este momentan, îngreunând și mai mult clasificarea produselor în sine. Domeniul îngrășămintelor este unul foarte prioritar pentru agricultura. În dependență de tehnologia de producere agricolă, prețul îngrășămintelor minerale, bonitatea solurilor și substraturilor, agricultura este ramura cea mai dependentă de industria producerii îngrășămintelor. Republica Moldova, importă 100% din îngrășămintele sintetizate, ce face ca obiectivul de asigurare

alimentară a populației să fie expus riscului în cazul când o altă alternativă ale acestora nu există. În același timp, pe termen lung, utilizarea exclusivă a îngrășămintelor de sinteză chimică face ca solurile fertile să capete o mineralizare mai înaltă, știrbind din bonitatea acestora.

Analizând starea humică a solurilor de către cercetătorii Institutului pentru Protecția Solurilor „N. Dimo” conform metodologiei germane, conținutul de humus în corelație cu textura solurilor, a fost constatată un nivel suboptimal al stării humice. Un astfel de nivel al conținutului de humus se caracterizează prin substanță organică puternic fixată în partea minerală a solurilor, humus care se mineralizează greu, iar solul are o capacitate de nitrificare mică. La concluzii similare ajunge în studiul acumulării și transformării azotului în sol, calculând bilanțul total de azot în ultimii 195 ani de utilizare a solurilor, indicând o medie negativă pe țară de 4,44 t/ha de azot. În urma acestor studii se consideră imperios aprobarea de măsuri pentru conservarea și refacerea rezervelor de humus din sol, pentru ameliorarea însușirilor agrofizice, agrochimice și biologice ale solului. Una din aceste măsuri este renunțarea treptată la îngrășămintele exclusiv minerale sau de sinteză chimică.

Pe termen mediu, cele mai afectate segmente rămân a fi fermierii, care sunt nevoiți sau să procure îngrășăminte minerale la prețuri extreme, și odată cu ei populația, care sunt expuși să procure produse alimentare la prețuri ajustate la prețurile inputurilor.

Pe termen lung, este afectată securitatea alimentară, deci toate entitățile care sunt implicate în acest lanț de producere și de asigurare, prin erodarea texturii și fertilității solurilor aflate în circuit agricol.

Prin intervenția propusă vor fi aduse reglementări ce vor permite în primul rând producerea unor produse după Categoriile funcționale de produse. Funcționalitatea lărgită va permite utilizatorilor să utilizeze produsele fertilizante în scopuri mult mai lărgite ce vor ameliora și influența doar nutriția plantelor (recoltele scontate) dar și dezvoltare durabilă a solurilor.

Categoriile funcționale de produse sunt repartizate în 7 tipuri (fig. 1):

1. Îngrășământ (Îngrășământ organic, Îngrășământ organo-mineral, Îngrășământ anorganic)
2. Amendament mineral bazic; 3. Ameliorator de sol; 4. Substrat de cultură; 5. Inhibitor; 6. Biostimulator al plantelor; 7. Amestec de produse fertilizante

La momentul actual cerințe esențiale sunt stabilite doar pentru îngrășămintele minerale/anorganice, care și ele la rândul lor pot fi distinse în:

I. Îngrășământ anorganic cu macroelemente

(a) Îngrășământ anorganic solid cu macroelemente

(i) Îngrășământ anorganic solid simplu cu macroelement

(A) Îngrășământ anorganic solid simplu cu macroelemente pe bază de nitrat de amoniu cu conținut ridicat de azot

(ii) Îngrășământ anorganic solid compus cu macroelemente

(A) Îngrășământ anorganic solid compus cu macroelemente pe bază de nitrat de amoniu cu conținut ridicat de azot

(b) Îngrășământ anorganic lichid cu macroelemente

(i) Îngrășământ anorganic lichid simplu cu macroelement

(ii) Îngrășământ anorganic lichid compus cu macroelemente

II. Îngrășământ anorganic cu oligoelemente

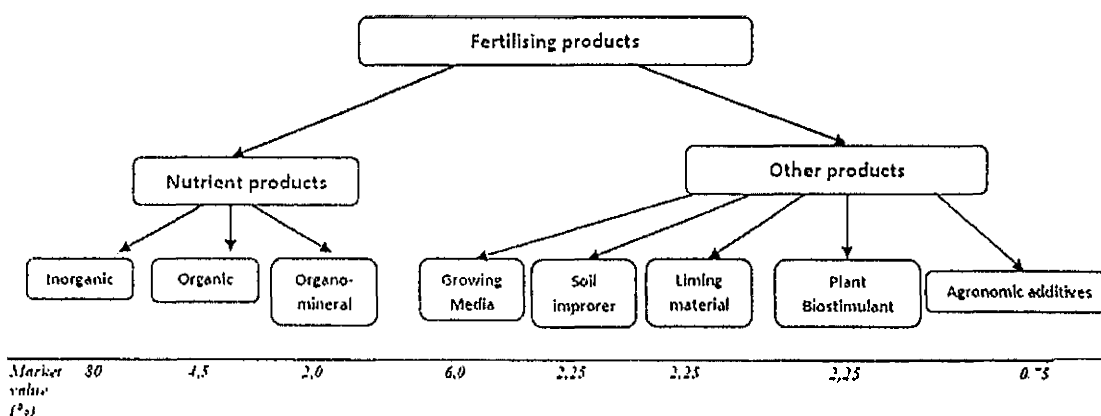
(a) Îngrășământ anorganic simplu cu oligoelement

(b) Îngrășământ anorganic compus cu oligoelemente

Luând în considerație tendințele de dezvoltare a sectorului zootehnic și strategiile de dezvoltare ale acestuia, există potențial actual de dezvoltare a sectorului de producere a îngrășămintelor organice, a celor organo-minerale dar și ale amelioratori organici ai solului. Întrucât îngrășămintele cu marcaj CE sunt puse la dispoziție liber pe piața locală, iar potențial de dezvoltarea a unor tipuri de produse fertilizante, devine oportun de stabilit ca aceste produse să poată fi produse sub aceleași condiții ale Uniunii Europene și ulterior să se bucure de libera circulație.

În același timp, aceste produse sunt la puși la dispoziție pe piața locală fără o reglementare în acest sens.

Fig. 1 Distribuția în UE a valorii de piață pe categorii de produse fertilizante.
(Source: the Fertilisers Study- 2018)

Legal, reglementarea are loc prin Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți. Obiectul de reglementare este atât pentru produsele fitosanitare cât și pentru fertilizanți. Prin transpunerea Regulamentului 1107/2009 prin Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative, au fost stabilite responsabilități către Guvern. Art. 59 al Legii prenotate prevede intrarea în vigoare este de 1 noiembrie 2024, iar Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi:

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi;
- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege.

În respectarea principiului activității de legiferare de consecutivitatea, de coerență, de stabilitate și de predictibilitate a normelor juridice devine mandatoriu elaborarea unui cadru Legal ce ar răspunde actualizărilor tehnologice la produsele fertilizante, reglementarea la plasare pe piață ale produselor și eliminarea barierelor în calea comerțului. De asemenea, având în vedere Acordul Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) și aplicarea de reguli de origine din cadrul Convenției Pan-EuroMed (PEM), ca zonă de cumul al proceselor de fabricație cu UE și alte țări PEM, și care favorizează pozitiv integrarea economică regională a comerțului cu bunuri al Republicii Moldova, în calitate de soluție este armonizarea progresivă și comprehensivă cu legile UE a legislației naționale pe orizontală și pe sectoare pentru produsele industriale. De îndată ce Republica Moldova este gata și armonizarea legislației va fi finalizată, părțile prin Acord va tinde la evaluarea conformității și acceptarea standardelor industriale în sectoarele industriale selectate. Acest acord va recunoaște acreditarea Republicii Moldova și politicile de supraveghere a pieței pentru bunurile industriale, care vor reduce costurile comerciale în produsele industriale pentru afacerile din ambele părți. În aceste sens, pentru peste 50 de grupe de produse (inclusiv fertilizantii) la nivelul UE au fost selectate ca obiecte de reglementare a Listei legislației de armonizare a Uniunii care să permită implementarea principiului de liberă circulație a bunurilor.

Totodată, pentru a garantă că produsele care beneficiază de libera circulație a mărfurilor în cadrul UE îndeplinesc cerințe care oferă un nivel ridicat de protecție a intereselor publice precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și securitatea, garantând totodată că libera circulație a produselor nu este restricționată într-o măsură mai mare decât cea permisă prin legislația comunitară de armonizare sau în alte norme comunitare corespunzătoare. Astfel, este necesar de elaborat și/sau transpus dispoziții cu privire la normele referitoare la acreditare, supravegherea pieței, verificarea produselor provenite din țările terțe și marcajul CE.

În același context, siguranța produselor, în lumina standardelor de siguranță, trebuie luată în considerare. Contaminanții din produsele fertilizante UE, cum ar fi cadmiul, ar putea prezenta riscuri pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor sau a plantelor, sau pentru mediu, deoarece se acumulează în mediu și intră în lanțul alimentar. Prin urmare, prezența acestora ar trebui să fie limitată în astfel de produse. În plus, impuritățile din produsele fertilizante UE care sunt obținute din biodeșeurile, în special polimeri, dar și metale și sticlă, ar trebui să fie evitate sau limitate, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, prin detectarea unor astfel de impurități în biodeșeurile colectate separat, înainte de prelucrare. La fel, ar trebui să fie permisă libera circulație pe piața internă a unui produs fertilizant UE care respectă cerințele din regulamentul UE. În cazul în care una sau mai multe dintre materiile componente constituie un produs derivat în sensul subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman atunci când sunt puse la dispoziție pe piață, însă a ajuns la un punct din lanțul de prelucrare dincolo de care nu mai prezintă niciun risc semnificativ pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor sau a plantelor, sau pentru mediu („punctul final în lanțul de prelucrare”), menținerea aplicării dispozițiilor față de subprodusele de origine animală în cazul acelui produs ar reprezenta o sarcină administrativă inutilă. Prin urmare, aceste produse fertilizante ar trebui excluse de la cerințele prevederilor față de subproduse de origine animală.

Pe de altă parte, Decizia nr. 768/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului stabilește principii comune și dispoziții de referință menite să se aplice în întreaga legislație sectorială, astfel încât să confere o bază coerentă pentru revizuirea și reformarea legislației respective. Prin urmare, prevederile vechi ar trebui să fie înlocuite în conformitate cu principiile comune și dispozițiile de referință menționate. Spre deosebire de majoritatea celorlalte măsuri de armonizare a produselor din dreptul Uniunii, Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 nu împiedică punerea la dispoziție pe piața internă a îngrășămintelor nearmonizate, în conformitate cu dreptul intern și cu normele generale privind libera circulație din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Având în vedere importanța produselor fertilizante pentru agricultura - deci și pentru economia țării, această posibilitate ar trebui să fie menținută. Respectarea normelor armonizate ar trebui așadar să rămână opțională și să fie necesară numai pentru produsele, destinate să furnizeze plantelor nutrienți sau să îmbunătățească eficiența nutrițională a plantelor, care poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Prin urmare, prezentul Lege ar trebui să reglementeze și produsele fertilizante care nu poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.

Astfel, pentru a ajusta și a armoniza cadrul normativ național cu cel european dar și a permite implementarea principiului de coerență sunt necesare ca produsele fertilizante să fie parte a Domeniilor reglementate ale Listei domeniilor/categoriilor de produse reglementate, a autorităților de reglementare și a autorităților de supraveghere a pieței adoptate prin Anexa nr. 1 al Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor dar și a Listei domeniilor reglementate din anexa nr. 3 la Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

Deoarece proiectul de act normativ inserează norme de reglementare a activității de întreprinzător și impune anumite reguli și obligații producătorului/operatorului de apă potabilă, prin prisma prevederilor art. 25 al Legii nr. 100/2017 privind actele normative și ale Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază ale activității de întreprinzător, se impune elaborarea analizei impactului de reglementare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prezentat asigură continuarea armonizării progresive și comprehensive cu legile UE a legislației naționale pe orizontală și pe sectoare produsele fertilizante.

În calitate de obiective s-ar deduce:

- Să asigure o funcționare îmbunătățită a pieței interne și condiții de concurență echitabile pentru producătorii și importatorii de produse fertilizante, în special pentru cele fabricate din materii prime interne și secundare, în conformitate cu modelul economiei circulare;

– Îmbunătățirea siguranței produselor fertilizante în ceea ce privește protecția mediului și a sănătății umane (în special calitatea solului, a apei, a aerului și a alimentelor);

Alte obiective identificate ar fi cele operaționale:

– Limitarea nivelului de poluanți din produsele fertilizante;

– Reducerea sarcinilor administrative pentru operatorii economici, autorități, îmbunătățirea eficienței generale a costurilor și simplificarea cadrului de reglementare;

– Să faciliteze inovarea și să permită un acces mai rapid pe piață pentru produse mai durabile, în special pentru produsele ecologice rezultate din reciclarea nutrienților din biomasă, în conformitate cu obiectivele unei economii circulare europene;

– Raționalizarea cerințelor privind obligațiile de informare în ceea ce privește parametrii de calitate pentru toate categoriile de produse, pentru a permite fermierilor și consumatorilor să compare cu ușurință produsele și să remedieze lacunele de informare pentru utilizatori cu privire la îngrășămintele pe bază de amoniu în ceea ce privește impactul acestora asupra mediului.

În intenția de armonizare au fost respectate metodele Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin HG nr. 1171/2018 și au fost utilizați termenii prevăzuți în actul UE, astfel noțiunile au fost preluate integral.

În aceeași ordine de idei, pentru a nu periclita aprovizionarea cu fertilizanți a fermierilor prin definirea produselor fertilizante fără marcajul CE și pentru integrarea organică în cadrul normativ ale tuturor produselor fertilizante a fost considerat oportun reglementarea și produselor fertilizante fără marcajul CE, care conform definiției sunt altele decât cele cu marcaj CE. Astfel, pentru produsele fertilizante au fost preluate cerințele privind produsele, element care a determinat în continuare stabilirea față de autorități a competențelor și obligațiilor față de principalele părți interesate. În calitate de subiecți ai prevederilor prezentului proiect de Lege au fost stabilite Guvernul care va fi responsabil de stabilirea principalelor prevederi de evaluarea conformității. De menționat că pentru produsele fertilizante UE, acestea au fost stabilite la nivelul UE prin Anexa IV al Regulamentului UE 2019/1009, astfel acestea urmează a fi transpuse prin Hotărâre de Guvern până la data intrării în vigoare a proiectului de Lege. La fel, Guvernului, în conformitate cu prevederile angajamentelor de transpunere a acquisului UE, i-a fost stabilit competențe de a stabili condiții de utilizare a produselor fertilizante. Aceste prevederi ar reieși din Regulamentul combaterii poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură sau Directiva CE 1991/676.

Procedura de notificare a organismelor de evaluare a conformității a fost transpusă prin preluarea fidelă utilizând limbajul juridic și terminologia identică sau similară cu cele ale Regulamentului 2019/1009. În acest sens evaluarea conformității fertilizanților se realizează de către organisme de evaluare a conformității care se notifică la solicitare la Comisia Europeană de către Autoritatea de reglementare. Organismele de evaluare a conformității sunt evaluate, acreditate și monitorizate de către organismul național de acreditare în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

Regimul juridic al produselor fertilizante care nu au marcajul CE este reglementat prin definirea ca produse fertilizante MD. În vederea punerii la dispoziție pe piață sau introducerii pe piață, produsele fertilizante MD din producția internă sau din import, acestea trebuie să corespundă criteriilor pentru a fi incluse în lista de identificare. De menționat că criteriile sunt planificate de a fi preluate din Anexele 1 și 2 ale Regulamentului UE 2019/1009 cu specificare a denumirii generice a produsului fertilizant, date despre metoda de fabricație, materii prime și ingrediente principale, cantitatea minimă de substanțe active care are influență asupra eficacității și identificarea cantităților maxime admisibile de impurităților. Aceasta ar permite necesitatea autorizării produselor fertilizante, întrucât conform principalelor criterii stabilite de Regulamentului UE se încadrează 99% din toate produsele fertilizante cunoscute pe piața UE.

În același timp, prin intenția de abrogare a prevederilor ce țin de fertilizanți din Legea nr. 119/2004, devine necesar stabilirea prevederilor referitor la import, transportare, depozitare și utilizare acestora. În acest sens, devine elocvent însoțirea produselor cu fișa tehnică de securitate, care prin esența sa și cerințele față de aceasta, stabilește deja condițiile de depozitare și/sau transportare, manipulare și chiar utilizare.

Relațiile dintre importatori, producători, distribuitori și utilizatori cu Autoritatea competentă de supravegherea pieței a fost reglementată prin păstrarea evidențelor și doar la solicitare, eliminând prevederile de raportare obligatorie.

Totodată, utilizatorul produselor fertilizante gestionează și returnează ambalajele și deșeurile de ambalaje conform graficului stabilit de distribuitor sau importator la procurarea acestora. În cazul când utilizatorul este importator, acesta gestionează ambalajele și/sau deșeurile de ambalaje conform prevederilor stabilite de Guvern în acest sens. Această prevedere novică vine să reglementeze vidul privind principiile economiei circulare și responsabilitatea utilizatorilor produselor fertilizante în calitate de ultimii ce manipulează ambalajele.

Odată urmate cerințele privind produsele fertilizante va fi posibil stabilirea Declarația de conformitate pentru produsele fertilizante UE.

Autoritatea competentă de elaborarea politicilor responsabilă de domeniul fertilizanților conform prevederilor Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor în calitate de autoritate de reglementare este responsabilă de stabilirea Categoriilor funcționale de produse pentru produsele fertilizante UE, Categoriilor de materii componente, Cerințe de etichetare pentru produsele fertilizante, modelului Declarației de Conformitate

Întrucât Categoriile funcționale de produse și Categoriilor de materii componente și ale metodelor de testare pentru verificarea conformității sunt stabilite în Anexele I și II al Regulamentului UE 2019/1009 și nu pot fi interpretate, acestea urmează să fie transpuse prin ordinul autorității de reglementare. Totodată, ce ține de nivelul de contaminanți, Uniunea Europeană a prevăzut stabilirea nivelurilor de referință în dependență de conținutului acestora existent în sol, lăsând la latitudinea statelor membre, în concordanță cu avizele autorităților de resort (EFSA ș.a), de a facilita comerțul cu produse fertilizante UE. Totuși, unii contaminanți (cadmiu) a fost intens dezbătut la nivelul parlamentului UE. Astfel, 8 state membre au reguli pentru niveluri mai scăzute de cadmiu (CZ, DE, DK, FI, HU, NL, SE, SK) – acestea fiind protejate conform studiilor EFSA. Acest lucru, împreună cu etichetarea și revizuirea voluntară ar trebui să încurajeze niveluri mai scăzute de cadmiu în îngreșăminte.

În cazul în care un îngreșământ organo-mineral are un conținut total de fosfor (P) mai mare sau egal cu 5 % din masă echivalent pentaoxid de fosfor (P₂O₅) („îngreșământ fosfatic”), contaminanții dintr-un îngreșământ organo-mineral nu trebuie să depășească 60 mg/kg pentaoxid de fosfor (P₂O₅), iar pentru un conținut total de fosfor (P) mai mic de 5 % din masă echivalent pentaoxid de fosfor (P₂O₅) contaminanții dintr-un îngreșământ organo-mineral nu trebuie să depășească 3 mg/kg substanță uscată.

O soluție pentru produsele fertilizante care nu fac obiectul prezentei Legi ar fi acele produse care nu au marcajul CE și se dorește ca criteriile să fie incluse în lista de identificare. Astfel, pentru testarea eficiențe produsului fertilizant se prevede introducerea acestora doar în scop de testare și evaluarea eficacității. În acest sens, cererea se va face către autoritatea autorizată și se va elibera un permis de intrare pentru cantități foarte specifice, pentru a permite exceptarea controlului oficial de către autoritatea competentă. De menționat că acest acord nu întrunește condițiile stipulate în noțiunea actului permisiv din art. 2 al Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, în special oferirea de drepturi pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător.

Regulile confirmate prin Decizia Curții de Justiție a UE în cazul 96/81 Comisia vs. Olanda, țările în curs de aderare, în majoritatea cazurilor au alegere liberă cu privire la metodele și tehnicile de armonizare a legislației, deoarece sistemele constituționale și de drept determină faptul dacă armonizarea se efectuează prin lege, sau acte subordonate legii sau printr-o combinație a acestora. La fel, Metodologia de armonizare a legislației, menționează că terminologia de Comisie, Stat Membru ș.a nu pot fi copiate ci înlocuite cu termeni corecți în limba română cu explicația de rigoare. Totodată, prin intenția Guvernului de debirocratizarea a actelor normative, soluția optimală în/pentru a putea interveni în timp real asupra normelor tehnice stabilite în Anexele Regulamentului UE, se consideră oportun de a fi transpuse separat de prevederile de bază ale Regulamentului UE

prin acte normative ale Autorității publice centrale de specialitate în domeniul produselor fertilizante.

Prevederile fundamentale ale prezentului act normativ se adresează în mod direct sănătății publice, diversificării pieței, punerea bazei juridice pentru dezvoltarea economică și identificării riscurilor de import, depozitare și utilizare ale produselor fertilizante. Astfel, în calitate de instrument de soluționare a fi liberalizarea pieței cu produse fertilizante nu doar a celor cu marcaj CE pe piața autohtonă, dar și oferirea posibilității producerii pe teritoriul Republicii Moldova a astfel de produse și integrarea prin recunoaștere a Republicii Moldova și politicile de supraveghere a pieței pentru produsele fertilizante.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În calitate de opțiuni alternative poate servi doar reglementarea produselor fertilizante care nu dețin marcajul CE, ori pentru produsele fertilizante UE alte prevederi nu pot fi acceptate apriori decât cele stabilite de către Parlamentul European.

Alternativă poate servi autorizarea/omologarea în continuare a produselor fertilizante, dar întrucât această opțiune nu garantează introducerea pe piață a produselor fertilizante conforme, este oportun concentrarea asupra controlului oficial bazat pe indicatori de risc.

Riscurile unei lipse de intervenție pot fi identificate în pierderea potențialului de producere a produselor fertilizante pe teritoriul Republicii Moldova, apte de a fi exportate pe piața UE, asigurarea fermierilor cu produse fertilizante de toate tipurile și siguranța produselor alimentare prin prisma contaminărilor și a limitelor de contaminări depășite la produsele agro-alimentare.

Pentru a nu periclita punerea la dispoziție a produselor fertilizante au fost identificate perioade de intrare în vigoare. Acestea devin foarte esențiale pentru ca relațiile comerciale deja create să nu sufere urmare a intrării în vigoare a prevederilor ce țin de produsele fertilizante care nu dispun de marcajul CE.

Pe de altă parte pentru produsele fertilizante (nitratul de amoniu) a fost prevăzută în calitate de opțiune o perioadă de de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei Legi. Prevederile art. 4 alin (3) referitoare la valabilitatea testului de rezistență la detonare pentru nitratul de amoniu cu un conținut ridicat de azot [N (azot) > 28 %] nu ar trebui să fie influențată de perioada aflării în tranzit sau apele neutre, atâta timp cât piața fertilizanților din zona Mării Negre este în plină formare logistică.

O altă prevedere ce ține de utilizatorii ce vor respecta limita maximă stabilită de azot și codul de bună practică agricolă care vizează reducerea poluării cu nitrați stabilit de Guvern în zonele vulnerabile identificate prin Regulamentul combaterii poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură. În sensul că, Guvernul poate adopta condiții specifice care să permită aplicarea unor limite maxime mai ridicate de azot din efluenți ce poate fi aplicată anual de utilizatori, în anumite zone vulnerabile și în anumite condiții stabilite prin Regulamentul combaterii poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură, care la moment este în elaborare, devine necesar ca aceste norme să intre în vigoare odată cu intrarea în vigoare a respectivului Regulament.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Pentru produsele fertilizante UE instituțional apar organismele notificate către Comisia Europeană. În calitate de Organismele de evaluare a conformității acestea trebuie să fie imparțiale de industrie. Autoritatea de notificare are rol de informare a Comisiei Europene privind organismele notificate. În acest sens, devine necesar ajustarea fișelor de post a unor funcționari publici pentru a prevedea obligațiile ce reiese din aceste prevederi.

Pe de altă parte, prin excluderea necesității de autorizare/omologare a produselor fertilizante care nu au marcajul CE, personalul din cadrul autorității autorizante va fi disponibil de preluare cu alte activități. Autoritatea competentă de supraveghere a pieței se va baza în exclusivitate pe indicatorii de risc la planificarea controlului oficial, ori notificarea simplistă ar permite ca

personalul implicat în examinarea notificărilor de la aparatul central să fie concentrat în elaborarea planului anual de control în baza indicatorilor de risc și monitorizarea în implementarea acestuia.

Prin statutul de țară candidat de aderare la UE sunt posibile costuri administrative în același timp, costul Guvernanței anuale la nivel de UE pentru opțiunea de evaluare și includere a tipurilor de fertilizanți prin autorizarea consolidată la nivel de UE și includerea în actele de punerea în aplicare a prezentului proiect de Lege, ar face posibil economisirea, conform studiului comandat de Consiliul Europei nr. 2016/0084 din 17 martie 2016, a circa 150 - 375 mii euro pentru gestionarea diferitor cereri de includerea unui noi tip de fertilizant anual. Totodată, sunt excluse și costurile pentru avize solicitate de către Comisia Europeană de la EFSA și ECHA pentru fiecare grup de produse, deci, prin transpunerea prevederilor similare, nu ar mai exista costuri de guvernanță la nivel național, deoarece introducerea pe piață a produselor fertilizante ar fi pe deplin armonizată.

Pentru a estima costurile suplimentare ale evaluărilor produselor nou armonizate, este important să se estimeze numărul de produse care nu sunt încă armonizate și numărul de tipuri corespunzătoare. Conform datelor disponibile la nivelul Consiliului Europei și cerințelor vechi față de fertilizanți CE la momentul intenției de aprobare a Regulamentului UE 2019/1009, existau o sută de tipuri, enumerate conform criteriilor față de Îngrășăminte anorganice și aproximativ 2400 de produse fertilizante CE sunt introduse pe piața UE.

În medie, 1 tip permite introducerea pe piață a 24 de îngrășăminte CE. Nu sunt disponibile informații echivalente pentru îngrășămintele autorizate la nivel național, dar s-ar presupune că, pe baza cotelor de piață actuale ale îngrășămintelor CE și ale îngrășămintelor naționale, numărul de noi tipuri de îngrășăminte anorganice care urmează să fie examinate în vederea includerii conform noilor prevederi s-ar putea ridica la 30-40.

Pentru celelalte categorii de produse, numărul de produse noi și numărul de tipuri noi care ar trebui să fie enumerate în actele de punere în aplicare a Legii curente, au fost estimate împreună cu reprezentanții industriei din UE, astfel cum se explică în tabelul de mai jos:

Tabelul 1: Numărul de produse nearmonizate și tipurile corespunzătoare care au fost identificate plenipotențiar de a fi incluse conform reglementărilor Regulamentului UE 2019/1009

	Gama de produse nearmonizate de pe piața UE	Gama de tipuri care acoperă piața nearmonizată
Îngrășăminte anorganice	840-960	30-40
Îngrășăminte organice	1 000-1 100	200-220
Îngrășăminte organo-minerale	600-700	25-30
Amendament mineral bazic	150-200	10-15
Amelioratori de sol	24 000-32 000	30-40
Medii de cultură/ Substrat de cultură	450 000-550 000	40-60
Biostimulatori ai plantelor și aditivi agronomici	625-665	625-665

Estimările costurilor prezentate pentru îngrășămintele anorganice se bazează pe ipotezele conform cărora statele membre au convenit să mențină toate tipurile deja incluse în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003. În consecință, ar trebui incluse numai tipurile care sunt autorizate în prezent în temeiul legislației naționale, dar care nu sunt acoperite de un tip existent din anexa I (plus alte tipuri noi care nu sunt încă incluse în anexa I și nici autorizate în temeiul

legislației naționale existente). Cu toate acestea, în practică, statele membre au dorit să vadă dovezi pentru unele dintre tipurile existente în Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 care ar respecta efectiv limitele nou introduse pentru contaminanți, astfel încât reducerea costurilor să fie mică. Totodată, a fost organizat un sondaj în 6 state membre pentru a colecta informații cu privire la numărul de îngrășăminte organo-minerale introduse pe piață și la numărul tipurilor corespunzătoare.

Costuri legate de supravegherea pieței produselor fertilizante

Autoritățile competente ale statelor membre consultate în cursul colectării datelor pentru cele studiile de caz nu au fost în măsură să diferențieze costurile de supraveghere a pieței îngrășămintelor CE de cele ale îngrășămintelor naționale (îngrășăminte naționale anorganice, var, îngrășăminte organice, amelioratori de sol, substraturi de cultură, biostimulatori ai plantelor). Autoritățile de supraveghere a pieței efectuează controale la sediile producătorilor, comercianților cu amănuntul, fermierilor și la frontierele externe ale UE pentru produsele importate din țări terțe.

Frecvența controalelor depinde foarte mult de prioritățile autorităților. Unele state membre se asigură că fiecare producător național este controlat o dată la 1-5 ani, în funcție de evaluarea riscurilor și de controalele anterioare. Exemplu privind *controlul în dependență de indicatorii de risc* este cel mai potrivit pentru Republica Moldova, întrucât unificarea prevederilor și excluderea necesității autorizării a produselor fertilizante fără marcajul CE doar va consolida capacitățile autorității de supraveghere a pieței pe de o parte la plasarea pe piață a produselor fertilizante și pe de altă parte utilizarea acestor produse.

Totodată, în procesul de armonizării intense sunt posibile modificări ale Structurilor și statutelor a diferitor autorități publice. Un exemplu elocvent este aprobarea HG nr. 524/2024 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor care prevede că Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților”, Instituția Publică Laboratorul central fitosanitar și Instituția Publică Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate (persoane juridice absorbite) se reorganizează prin fuziunea (absorbția) Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor (persoană juridică absorbantă). Astfel întru a nu admite intervenții repetate și costuri administrative la ajustarea Legii, se propune utilizarea noțiunilor generice ale autorităților, iar Guvernul prin competența sa, va stabili statutele acestora și responsabilitățile ce reiese din această Lege.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu va presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

În același timp, urmare a implementării noilor prevederi care exclud autorizare/omologarea produselor fertilizante se anticipează că resursele umane în autoritatea de autorizare vor fi redirecționate în fortificarea controlului oficial conform indicatorilor de risc prezentați. Pentru a stabili un program anual sau multianual de control la plasarea pe piață și utilizarea produselor, în primii trei ani va fi necesar concentrarea pe monitorizarea fluxului și trasabilitatea produselor. În această etapă se anticipează cea mai intensă perioadă de activitate cu un necesar suplimentar de resurse umane la autoritatea competentă de supraveghere a pieței. Ulterior, după aplicarea tuturor concluziilor pe marginea planului se anticipează că intensitatea dată va reveni la aceiași indicatori ce sunt până la implementarea proiectului dat.

Totuși, ridicarea nivelului de competență pentru inspectorii autorității competente este inevitabilă, în special pentru a realiza cu succes controlul oficial în sectorul fertilizanților. Întrucât grupele de produse vor fi 7, iar variația produselor expuse pe piață va crește din ce în ce mai mult, planul anual/multianual de control va deveni din ce mai complex prin aplicarea indicatorilor de risc, iar cunoștințele în acest sector vor deveni vitale la asigurarea funcțiilor ce reiese din prezenta Lege. În acest sens, devine extrem de necesar realizarea misiunilor de format TAIEX- Instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații al Comisiei Europene. Este în mare măsură determinată de nevoi și poate oferi expertiza adecvată, personalizată, pentru a aborda în termen scurt, conform:

Ateliere de lucru: experții din statele membre ale UE prezintă domenii specifice ale legislației UE în cadrul atelierelor unui număr mare de funcționari beneficiari.

Misiuni de experți: experții din statele membre ale UE sunt trimiși administrației beneficiare pentru a oferi consiliere aprofundată cu privire la transpunerea, implementarea sau punerea în aplicare a unei anumite părți a legislației UE.

Vizite de studiu: un grup de cinci practicieni dintr-o administrație beneficiară participă la o vizită de studiu în administrația unui stat membru UE.

Aceste oportunități au fost vociferate de înalt reprezentanții Comisie Europene prin dialogul cu DG NEAR la runda screeningului explicativ. Costuri în acest sens sunt acoperite de către Comisia Europeană.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

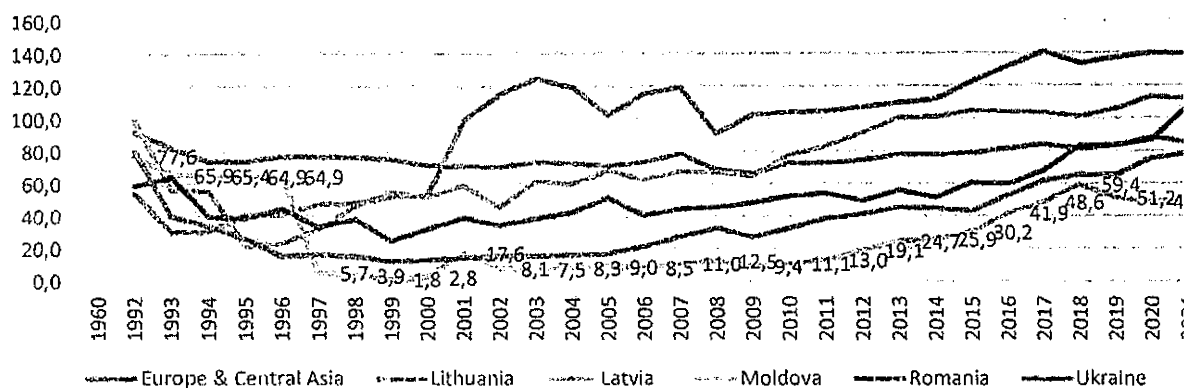
Conform datelor Biroului Național de Statistică (tab. 2), anual Republica Moldova importă îngrășăminte minerale de cca 120,8 mil USD, și nu există platforme producere ale acestora autohton. Această dependență excesivă la importul fertilizanților pune presiune pe aprovizionarea continuă și stabilă la prețuri estimative a producției agroalimentare. Pe de altă parte, Republica Moldova continuă să fie țara cu cele mai mici rate de utilizare a fertilizanților la unitatea de suprafață de teren prelucrat în scopuri agricole (fig. 2). Acești factori fac ca producția agricolă să fie expusă riscului, iar fermierii să depindă de prețurile fertilizanților disponibile regional.

Tab. 2 Importurile de îngrășăminte în Republica Moldova în anii 2021-2023

Cod NC M	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	2021		2022		2023	
			Cantitatea	Valoarea, mii dolari SUA	Cantitatea	Valoarea, mii dolari SUA	Cantitatea	Valoarea, mii dolari SUA
3101	Ingrășăminte de origine animală sau vegetală	kg	473.915,79	1.148,09	448.939,46	1.169,37	716.736,92	888,50
3102	Ingrășăminte minerale sau chimice azotate	kg azot	39.628.106,13	34.335,83	35.048.276,02	70.564,23	54.918.357,98	74.934,65
3103	Ingrășăminte minerale sau chimice fosfatice	kg pentoxid de fosfor	13.578,80	39,96	182.418,30	599,35	556.739,53	711,73
3104	Ingrășăminte minerale sau chimice potasice	kg oxid potasiu	415.227,23	338,51	96.583,29	285,51	114.772,82	309,39
3105	Ingrășăminte minerale sau chimice, care conțin două sau trei dintre elemente fertilizante	kg	106.264.606,55	53.408,88	82.692.656,15	66.382,91	93.493.929,10	57.439,80
Total			146.795.434,50	89.271,27	118.468.873,22	139.001,37	149.800.536,35	134.284,07

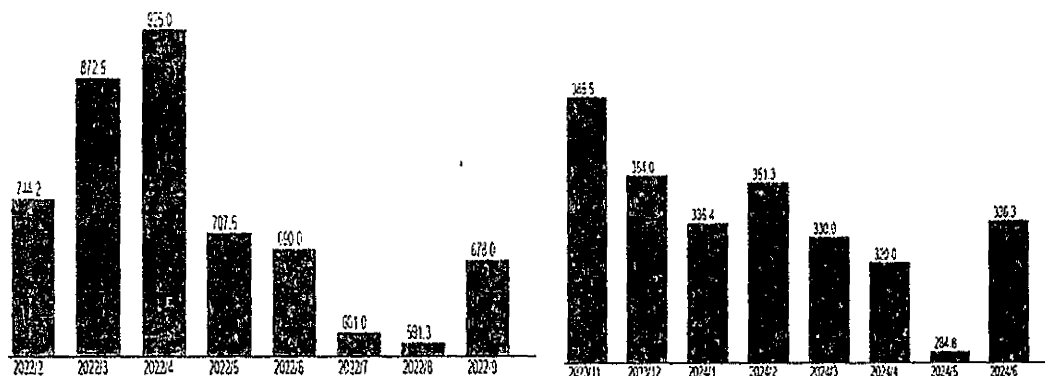
Pe de altă parte, Republica Moldova continuă să fie țara cu cele mai mici rate de utilizare a fertilizanților la unitatea de suprafață de teren prelucrat în scopuri agricole (fig. 1). Acești factori fac ca producția agricolă să fie expusă riscului, iar fermierii să depindă de prețurile fertilizanților disponibile regional. În acest sens, impactul disponibilității produselor fertilizante și prețurile la aceste produse pe piața locală are un impact semnificativ asupra rentabilității antreprenorialului în domeniul cultivării agricole. Ori reglementarea cu aceleași condiții ca și pe teritoriul UE ar permite investirea în facilități de producere a produselor fertilizante, permițând diversificarea de aprovizionare.

Fig. 2 Evoluția utilizării fertilizanților la suprafețele de teren arabil, kg/ha

Întrucât prețul la principalele tipuri de fertilizanți utilizați pe parcursul ultimilor 3 ani au suferit variații semnificative (fig. 3), prognozarea unor marje de profit a fost imposibil de către producătorii agricoli. De aceea, stabilitatea de aprovizionare, inclusiv a prețului produselor fertilizante, devine un deziderat al producerii în sine, întrucât la unele culturi, în dependență de cultura aleasă și tehnologia utilizată fertilizării constituie până la 15-40% din valoarea inputurilor totale per ciclu de vegetație.

Fig. 3. Prețul ureei în SUA (\$/tonă)

Sursa: World Bank (https://www.theglobaleconomy.com/world/urea_prices/)

Criteriile analizate în calitate de indicatori de impact asupra mediului privat sunt legate de obiectivele de politică privind dezvoltarea în primul rând a unei piețe interne pentru produsele inovatoare obținute din materii prime secundare. Criteriile abordează problemele legate de potențialul de simplificare, de reducerea sarcinii administrative și de sprijinirea inovării. În termeni generali, se preconizează că o piață internă mai eficientă pentru produsele fertilizante ar însemna condiții de concurență mai echitabile pentru întreprinderi și un cadru de reglementare mai transparent și mai simplificat. O piață internă funcțională ar trebui să aducă beneficii utilizatorilor finali (fermieri, cultivatori și consumatori), deoarece opțiunile consumatorilor ar trebui să crească, iar o mai bună concurență ar putea duce la o reducere a prețurilor îngrășămintelor.

Evaluarea costurilor administrative pentru întreprinderi și autoritățile pentru fiecare opțiuni de politică examinate a fost evaluată în studiul privind îngrășămintele și a fost detaliată ulterior de către Comisie Europeană utilizând metodologia modelului UE de cost standard. Răspunsurile primite în urma contactelor bilaterale dintre Comisie și experții din industrie și sondajul privind IMM-urile au fost utilizate pentru a completa setul de date.

Costurile administrative includ:

1. costurile de gestionare a legislației UE și a legislației naționale;
2. costurile legate de introducerea pe piață a produselor UE sau naționale [de exemplu, costurile includerii în anexă (anexe)/autorizarea produselor], inclusiv costurile standardizării și recunoașterii reciproce;
3. costurile supravegherii pieței;

4. costurile de conformare

Numărul și dimensiunea întreprinderilor afectate variază în mare măsură în funcție de diferitele categorii de produse. Deși sunt disponibile date pentru piața îngrășămintelor anorganice la nivelul UE, există mai puține informații cu privire la numărul și dimensiunile întreprinderilor care produc alte produse fertilizante. Prin urmare, s-a constatat că nu este posibil să se diferențieze costurile pentru diferitele tipuri de societăți.

Costurile pentru industrie se referă la prezentarea unui dosar tehnic pentru analiză de către Grupul de lucru pentru îngrășăminte. Procedura națională de înregistrare cea mai sofisticată și mai costisitoare (și anume, Franța) a fost luată ca bază pentru acest calcul, având în vedere că societățile utilizează adesea aceleași informații care au fost prezentate anterior pentru obținerea unei autorizații/inregistrări naționale. Prin urmare, se presupune că costurile legate de pregătirea unui dosar tehnic la nivelul UE se ridică la cca 50 000 EUR.

Costurile înregistrării și standardizării

Se poate presupune că costurile suportate de industrie pentru pregătirea dosarelor de cerere pentru tipuri vor fi mai mari decât media actuală, deoarece cerințele în materie de date vor fi probabil mai mari. De câțiva ani, Comisia a observat că enumerarea unui nou tip sau revizuirea unui tip existent generează mult mai multe întrebări din partea statelor membre decât în trecut, în special în ceea ce privește aspectele legate de siguranță. Această tendință generală este paralelă cu consolidarea generală a reglementărilor privind produsele agricole de bază (de exemplu, produsele de protecție a plantelor, aditivii furajeri etc.) care sunt destinate transformării în produse alimentare de bază. Acest lucru ar justifica o creștere a costurilor de pregătire a dosarelor. S-a presupus că costurile de pregătire a dosarului s-ar ridica la aproximativ 50 000 EUR.

Statele membre ar trebui să efectueze prima evaluare a dosarelor depuse și apoi să participe la procesul de evaluare inter pares. În comparație cu opțiunea 1 (în special costurile de la punctul B.10), statele membre ar avea nevoie de mai multe ENI per dosar, deoarece dosarele ar fi mai cuprinzătoare, iar numărul lor ar crește. Conform cifrelor menționate mai sus, între 960-1 070 de noi tipuri ar trebui să fie evaluate și evaluate inter pares. În consecință, numărul ENI ar crește la 5 ENI în ceea ce privește Comisia. Având în vedere că ar fi necesar un interval de timp de 20 de ani pentru a înregistra toate tipurile identificate, fiecare expert național ar trebui să se ocupe de aproximativ 10 procese de evaluare inter pares anual. Costurile suportate de Comisie ar urma să fie acoperite ca costuri de guvernare.

Costurile pentru participarea la reuniunile grupurilor de lucru pentru îngrășăminte sunt acoperite la fel de către Comisia Europeană. Având în vedere că costurile pentru ECHA sau EFSA sunt deja incluse în costurile de guvernare, nu este necesar să se facă o distincție între variantele de aici. Prin urmare, sunt acoperite costurile pregătirii cererii de către industrie și costurile evaluării inter pares de către experții statelor membre înainte de luarea unei decizii finale cu privire la cerere în cadrul unei reuniuni a Grupului de lucru pentru îngrășăminte.

Costurile elaborării și menținerii unui standard nou ar putea fi derivate din costurile standardizării calculate de 97450 EUR. Întrucât costurile date sunt solicitate exclusiv dacă produsul dezvoltat are tendința de a se aplica marcajul CE, iar mare majoritate a standardelor armonizate de domeniul produselor fertilizante deja sunt consolidate la nivel de inițiativă de reglementare a Comisiei Europene, atunci se preconizează că opțiunea aleasă va exclude industriei proprii plenipotențiar de dezvoltarea a produselor noi de asemenea cheltuieli. Alte costuri exceptate ar fi dezvoltarea capacităților naționale de care ar fi capabile pentru evaluarea substanțelor chimice pentru fiecare ingredient. Aceste costuri, la fel sunt acoperite prin prevederile proiectului nou, de către Autoritatea europeană pentru substanțele chimice, Autoritatea Europeană pentru siguranța alimentelor și prin avizele sale la fiecare ingredient (circa 311 ingrediente noi), producătorii pot să-și ajusteze Fișele cu date de securitate.

La fel, producătorul întocmește documentația tehnică care îi permite să evalueze conformitatea produselor cu cerințele esențiale (conținutul de nutrienți sau alte criterii de calitate, informații privind contaminanții etc.). Documentația include, de asemenea, o descriere generală a metodei de producție. Producătorul păstrează documentația tehnică la dispoziția autorităților

competente de supravegherea pieței. Producătorul se asigură că procesul de fabricație și monitorizarea acestuia sunt de așa natură încât produsele respectă documentația tehnică; producătorul aplică apoi marcajul CE pe produsele sale. Producătorul furnizează o declarație de conformitate scrisă pentru fiecare produs conform și o păstrează împreună cu documentația tehnică. Permițând autocertificarea, costurile pentru administrare și testare ar fi relativ limitate. Costurile pentru producătorul autohton s-ar limita la colectarea și pregătirea documentației tehnice care demonstrează conformitatea produsului finit cu cerințele esențiale. Conform sondajului privind IMM-urile la nivel de UE, producătorii cheltuiesc în medie 30 mii EUR în fiecare an pentru sistemul lor de asigurare a calității. Cu toate acestea, aceste costuri ar putea fi considerate costuri de statu-quo, și anume costurile rezultate din colectarea și prelucrarea informațiilor care ar fi efectuate chiar și în absența legislației armonizate și, prin urmare, nu ar trebui luate în considerare în evaluarea actuală a costurilor sarcinii administrative. Totodată, producătorul trebuie să pregătească documentația tehnică pentru a demonstra că produsul respectă cerințele esențiale prevăzute Prezentul proiect de Lege și să prezinte unui organism notificat un specimen reprezentativ al produsului avut în vedere. Organismul notificat examinează documentația tehnică, precum și produsul real, efectuează examinările și încercările corespunzătoare, dacă este necesar, și emite un certificat de examinare CE de tip prin care declară că tipul îndeplinește cerințele esențiale conform Regulamentului UE 2019/1009. Certificarea ar fi valabilă pentru durata de viață comercială a produsului, cu excepția cazului în care producătorul introduce noi materii prime și/sau un nou proces de producție. Costurile evaluării conformității produsului de către organismele notificate sunt, de regulă, costuri unice care ar fi necesare înainte de prima introducere pe piață a unui produs. Pentru ca declarația de conformitate să fie întocmită, producătorul ia măsurile necesare pentru ca procesul de fabricație să fie în conformitate cu tipul aprobat descris în certificatul de examinare CE de tip emis de organismul notificat. Astfel nu este necesar implicarea ulterioară a unui organism notificat. La fel, organismele notificate ar trebuie să efectueze teste periodice cu privire la aspecte specifice (de exemplu, verificarea conținutului de contaminanți, testul de detonare pentru îngrășămintele pe bază de azotat de amoniu etc.). Costurile pentru testarea suplimentară ar depinde în principal de caracteristicile produselor care trebuie verificate. Din motive de claritate, se presupune că prezența contaminanților și verificarea ocazională a parametrilor de calitate prin testare ar avea loc și că toate produsele introduse pe piață ar urma aceeași examinare la intervale regulate (și anume, o dată la cinci ani).

Tabela 3. Sinteza costurilor pe care industria UE trebuie să le suporte pentru a introduce noi produse pe piață în toate variantele (în EUR)

	Tipul certificării	costurile legate de pregătirea și evaluarea cererilor de înregistrare a îngrășămintelor în temeiul legislației CE	Costurile legate de activitățile de standardizare ale CEN*	Costuri legate de înregistrarea îngrășămintelor cu îngrășămintele naționale pe an pentru întregul sector	Costuri legate de Regulamentul privind recunoașterea reciprocă a îngrășămintelor naționale	Costuri anuale totale
Varianța cu Auto-certificarea	<i>Nu se aplică</i>	0	882 150	0	0	882 150
Verificarea prin certificare de către o parte terță a conformității produselor cu criteriile esențiale de siguranță	<i>Pe produs</i>	53 634 500	882 150	0	0	54 516 650
	<i>Pe familie</i>	5 000 000	882 150	0	0	5 882 150
Verificarea prin certificare de către o parte terță a conformității produselor cu criteriile esențiale de siguranță, plus teste periodice privind aspecte specifice	<i>Pe produs</i>	155 540 050	882 150	0	0	156 422 500
	<i>Pe familie</i>	14 500 000	882 150	0	0	15 382 150
Verificarea prin certificare de către o parte terță a conformității produselor cu criteriile esențiale de siguranță, plus verificări ale produselor efectuate la intervale aleatorii	<i>Pe produs</i>	308 398 375	882 150	0	0	309 280 525
	<i>Pe familie</i>	28 750 000	882 150	0	0	29 632 150

* costurile anuale de pregătire a proiectelor de standarde și de menținere a standardelor EN publicate pentru categoriile de produse care fac obiectul mandatului actual al CEN privind îngrășămintele CE;

Aceste costuri ar include costurile de acreditare și costurile de punere în aplicare a noilor standarde EN armonizate.

Acreditarea este atestarea de către un organism național de acreditare, bazată pe standarde armonizate, a faptului că un organism notificat are competența tehnică de a efectua o activitate specifică de evaluare a conformității. Acreditarea este utilizată în sectorul reglementat pentru a

îndeplini cerințele anumitor legislații și ale domeniului voluntar în care nu există o legislație specifică. Acesta se bazează pe un sistem de evaluare *inter pares* care asigură buna funcționare a acreditării.

Regulamentul (CE) nr. 765/2008 oferă un cadru legislativ pentru acreditare la nivel național (prin transpunerea principalelor prevederi în Legea nr. 235/2011) și la nivelul UE și instituie o politică generală cu normele, procedurile și infrastructurile sale. Pentru a asigura condiții de concurență echitabile pentru produsele fertilizante derivate din deșeuri și în conformitate cu criteriile UE privind deșeurile biologice elaborate de JRC, se propune ca acreditarea organismelor notificate să devină obligatorie într-un viitor regulament. O estimare exactă a taxelor probabile de acreditare pentru organismele notificate este greu de furnizat, deoarece acest lucru depinde de complexitatea domeniului de aplicare al acreditării solicitate. Aceste onorarii includ nu numai timpul petrecut de echipa de evaluare la sediile organismelor notificate (auditori), ci și timpul petrecut la birou și cheltuielile de deplasare. În cadrul viitorului regulament, se prevede menținerea numărului de cerințe esențiale la un nivel cât mai scăzut posibil, pentru a evita costurile inutile pentru organismele notificate, care vor percepe în cele din urmă taxe întreprinderilor.

ORBIT/ECN (2008) a realizat o prezentare generală a costurilor de asigurare a calității compostului în conformitate cu principalele sisteme existente în prezent în diferite țări. Tabelul 4 arată că costurile de asigurare a calității (taxele care trebuie plătite organismelor notificate) sunt determinate în principal de dimensiunea instalației de compostare și variază de la mai puțin de 0,08 EUR/tonă de factori de producție la peste 3 EUR/tonă de factori de producție. Costurile de asigurare a calității din tabelul 4 acoperă cheltuielile externe aferente procedurii de reînnoire a certificatelor de acreditare sau a etichetelor de calitate în timpul funcționării continue a instalațiilor. În prima perioadă de depunere a cererilor și de validare (primii 1-2 ani de „recunoaștere”), costurile sunt considerabil mai mari din cauza unei prime evaluări a instalațiilor și a frecvenței mai mari a testelor.

Costurile totale de producție a compostului într-o instalație de compostare bazată pe cele mai bune practici, cu o capacitate de 20 mii de tone, au fost estimate la 45 EUR/tonă de materii prime (Eunomia, 2002). O comparație cu costurile tipice de asigurare a calității pentru o instalație de această dimensiune în conformitate cu tabelul 4 arată că costurile externe de asigurare a calității reprezintă mai puțin de 1 % din costurile totale de producție, dar pentru instalațiile mai mici, asigurarea calității poate reprezenta mai mult de 15 % din costurile totale.

Cu toate acestea, mai multe instalații de compostare și digestie dispun deja de sisteme adecvate de asigurare a calității (un exemplu ar servi SRL Garma grup), pe când altele efectuează în mod regulat o anumită formă de testare a conformității (autocontrol), astfel încât nu toate costurile de asigurare a calității asociate sistemului UE de încetare a statutului de deșeu ar fi complementare.

Tab. 4. Costul asigurării calității compostului în anumite țări europene
Sursa: ORBIT/ECN.

Costuri de asigurare a calității/tonă input și an (EURO fără TVA)										
Producție/an (tone)	AT ⁽¹⁾ Agricultură	AT ⁽²⁾ (KGVÖ) Sectorul industrial/cultivare de plante	DE ⁽³⁾ (BGK)	IT ⁽⁴⁾ (CIC)	NL ⁽⁵⁾ (BVOR) (Cultivare de plante)	NL ⁽⁶⁾ (VA) (VFG plante)	SE ⁽⁷⁾ (SP)	Regatul Unit ⁽⁸⁾ (TCA) Utilizare în agricultură/horticultură	Regatul Unit ⁽⁹⁾ (TCA) Alte utilizări	UE Valoare medie
500	2,15	3,36	---	---	---	---	---	---	---	---
1 000	0,94	1,80	---	---	---	---	---	---	---	---
2 000	0,97	1,32	0,82	---	1,62	1,99	1,21	1,13	1,10	1,26
5 000	0,63	0,67	0,52	0,48	0,76	0,80	0,48	0,45	0,44	0,59
10 000	0,44	0,58	0,34	0,46	0,53	0,40	0,29	0,28	0,27	0,42
20 000	0,26	0,44	0,31	0,45	0,39	0,20	0,15	0,23	0,22	0,32
50 000	0,17	0,36	0,19	0,43	0,21	0,08	0,06	0,20	0,19	0,23

Informații de la:

- (1) KGVÖ Compost Quality Society of Austria – operează în principal stații de tratare a deșeurilor biologice. Costurile includ cotizațiile membrilor, costurile de laborator și eșantionarea externă.
- (2) ARGE Compost & Biogas Association Austria – compostarea descentralizată a deșeurilor biologice colectate separat, în cooperare cu agricultura. Costurile includ cotizațiile membrilor, costurile de laborator, eșantionarea externă și auditurile externe ale siturilor de compostare/digestie
- (3) BGK German Compost Quality Assurance Organisation (Organizația germană de asigurare a calității compostului). Costurile includ cotizațiile membrilor, costurile de laborator și eșantionarea externă.
- (4) CIC Italian Compost Association CIC – inclusiv onorariul societății în funcție de cifra de afaceri plus costurile de eșantionare externă și de laborator
- (5) BVOR Asociația olandeză a uzinelor de compost – costuri la uzinele de deșeuri ecologice, care includ cotizațiile membrilor, costurile de laborator și costurile pentru auditurile anuale efectuate de organizații externe – nicio eșantionare externă.
- (6) Asociația Olandeză de Gestionare a Deșeurilor (VA Dutch Waste Management Association – VFG) – costurile instalațiilor de producere a deșeurilor biologice, inclusiv cotizațiile membrilor, costurile de laborator și costurile de eșantionare externă, precum și costurile pentru auditurile anuale efectuate de organizații externe. Cheltuielile sunt ușor mai mari în comparație cu BVOR din cauza analizei suplimentare a parametrului de igienizare și a eșantionării externe.
- (7) SP Institutul Suedez de Standardizare execută sistemul QAS – costurile includ cotizațiile membrilor, costurile de laborator și costurile pentru auditurile anuale efectuate de SP – eșantionarea este efectuată de instalații pe lângă auditul anual.
- (8) TCA, UK Compost Association certification for compost in agriculture and horticulture – total costs associated with certification scheme fees for all parameters and lab testing (Certificarea Asociației Composturilor din Regatul Unit pentru compost în agricultură și horticultură – costurile totale asociate cu taxele aferente sistemului de certificare pentru toți parametrii și testarea în laborator). Costurile asociate cu testarea compostului sunt mai mari în comparație cu alte domenii de aplicare, deoarece producătorul de compost trebuie să testeze parametri precum nutrienții totali, nutrienții solubili în apă și pH-ul, în plus, eșantionarea este efectuată de plante. Pentru compostul utilizat în agricultură și horticultură, Protocolul privind compostul de calitate din Regatul Unit a introdus pentru administratorul/fermierul de terenuri cerința de a testa solul pe care se aplică compostul. Costurile asociate testării solului nu sunt incluse aici, deoarece, în cea mai mare parte, nu producătorul de compost, ci fermierul sau gestionarul de teren este cel care plătește.
- (9) TCA, UK Compost Association certification for compost used outside agriculture and horticulture – total costs associated with certification scheme fees and lab testing (Certificarea Asociației pentru compost din Regatul Unit pentru compostul utilizat în afara agriculturii și horticulturii – costurile totale asociate cu taxele aferente sistemului de certificare și cu testarea în laborator).

Se poate preconiza, în baza datelor generate în tab. 4 că modificările majore ale costurilor de asigurare a calității prin posibila introducere a criteriilor UE de încetare a statutului de deșeu, în comparație cu sistemele existente, vor fi legate de testarea produselor. Aceste modificări provin din modificările probabile ale cerințelor privind eșantionarea independentă, măsurarea poluanților organici și utilizarea standardelor EN armonizate. Costurile estimate pentru eșantionarea externă, pe baza informațiilor furnizate de experți, variază foarte mult și sunt estimate la aproximativ 200 EUR pe eșantion. În statele membre în care eșantionarea externă independentă este deja considerată o practică consacrată, prețurile raportate pentru eșantionarea independentă tind, în general, să fie cele mai scăzute. Cu toate acestea, propunerea actuală include posibilitatea de a reduce eșantionarea externă după anul recunoașterii, necesitând doar un eșantion anual colectat în mod independent pentru instalațiile de până la 10000 de tone de materie primă anuală și 3 pentru instalațiile de până la 50000 de tone de materie primă anuală, reducând efectiv costul eșantionării externe la mai puțin de câțiva cenți pe tonă.

În cazul extrapolării datelor, pentru un producător cu peste 4000 de capete de bovine, unde producția de dejecții s-ar estima la cca 9,125 tone per unitatea de bovină, ar rezulta cca 36,5 mii tone de gunoi de grajd, care prin procesare și valorificarea ar rezulta în certificarea a 8395 euro conform calculului medii evidențiate în tab. 4. Acest digestat rezultat (pe cazul SRL Garma Grup) ar putea fi valorificat la un preț mediu de 20- 35 \$/tonă (<https://www.findingasuitable.com/how-much-is-organic-fertilizer/>). iar costul certificării în acest caz este nesemnificativ. De cele mai multe ori, aceste îngrășăminte organice sunt administrate în nemijlocita apropiere pentru a nu ridica costurile de transportare și sunt valorificate de cei care le produc pe terenurile proprii.

Conform studiului elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu privire la indicatorii macroeconomici, Cantitatea totală de dejecții animaliere colectată și procesată a fost determinată reieșind din numărul total de animale exploatate în exploatațile zootehnice autorizate și cantitatea de dejecții obținute de la un cap pe parcursul unui an.

Tab. 5 Cantitatea de dejecții obținută în întreprinderile agricole pe parcursul unui an (mii tone)

Specia/Anul	2021	2022	2023	2024
Bovine	254	284	313	342
Porcine	286	314	346	380
Ovine/Caprine	42	46	50	54

Păsări	315	327	340	352
ouătoare	243	255	268	280
pui broiler	72	72	72	72
Dejecții animaliere	897	971	1049	1128

Astfel, din capacitatea totală de producere a dejecțiilor de 3791 mii tone, 1128 mii tone sunt în obținute în exploatații autorizate. În dependență de tehnologia de procesare a acestuia și a dimensiunii exploatației aceste dejecții pot fi valorificate ca fertilizanți certificați.

La nivelul țărilor membre, întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-urilor) li s-au solicitat contribuții cu privire la diferitele opțiuni în curs de promovarea a draftului Regulamentului UE 2019/1009. Acestora li s-a furnizat un chestionar specific, însoțit de o notă de informare care clarifică aspectele tehnice și economice ale propunerii.

Scopul acestei consultări a fost de a primi informații din partea industriei cu privire la costurile estimate de asigurare a conformității și la efectele asupra lanțului de aprovizionare ale opțiunii propuse.

Chestionarul a fost împărțit în cinci secțiuni, iar IMM-urile au fost invitate să furnizeze: 1) informații despre companie; 2) atitudinea lor generală în ceea ce privește armonizarea pieței îngrășămintelor; 3) costurile de comercializare a îngrășămintelor CE în temeiul actualului Regulament privind îngrășămintele; 4) factorii de cost pentru comercializarea îngrășămintelor naționale în conformitate cu legislația națională; și 5) posibilele efecte asupra întreprinderilor ale opțiunilor de armonizare a pieței europene a îngrășămintelor.

În rezultat, criteriile evaluate ca fiind foarte și ușor pozitive de către societățile care au răspuns la acest chestionar au fost următoarele:

- îmbunătățirea accesului la piața europeană a produselor inovatoare (81,3%);
- îmbunătățirea condițiilor de concurență echitabile între producătorii de îngrășăminte din UE (79,7 %);
- o mai bună siguranță a produselor (72,9 %) și o calitate mai bună (74,6 %);
- evoluția cifrei de afaceri (65,5 %);
- un acces mai bun la piețele țărilor terțe (58,6 %) și la economia de scară (46,5 %);
- reducerea sarcinilor administrative (44,8 %).

Chestionarul a propus, de asemenea, participanților să identifice criteriile specifice care ar fi relevante pentru IMM-urile din UE. Astfel a fost identificat ca că armonizarea ar putea duce la o creștere a prețurilor îngrășămintelor, în același timp armonizarea ar putea permite producătorilor să aibă acces la o selecție mai largă de materii prime.

Conform studiului efectuat Estimarea potențialului energetic al biomasei din culturile agricole pentru brichetare, la nivel de regiuni și raioane, pentru anii 2009-2010 ([chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.serviciilocale.md/public/publications/21650_md_file_169_0.pdf](https://www.serviciilocale.md/public/publications/21650_md_file_169_0.pdf)) energetic la nivel național s-a obținut potențialul total de aproximativ 21042 TJ anual pe baza mediei datelor pentru anii 2009 și 2010. Comparând acest rezultat cu consumul intern de resurse energetice al Republicii Moldova, care în anul 2010 a constituit aproximativ 92544 TJ, constatăm că 22% din necesarul total de resurse energetice poate fi acoperit din biomasă. Valorificarea anaerobă a resturilor de vegetație și/sau animalieră ar fi mai valoroasă prin obținerea composturilor și digestaturilor cu posibilitatea realizării financiare ca produse fertilizante cu marcaj CE.

Totodată, prevederile referitoare la Produsele fertilizante MD ce pot fi introduse pe piață numai în scopul evaluării eficacității și testării de laborator cu acordul scris al autorității autorizante, care se eliberează gratuit și în termen de 3 zile lucrătoare de la data notificării devine unul necesar pentru a nu pune impedimente pentru entitățile care doresc să demonstreze eficiența produselor care nu fac obiectul în lista de identificare, iar pe de altă parte, de exercita corect controlul de stat la plasare pe piață a produselor fertilizante. În acest sens, se vine necesar reglementarea de admite, prin o procedură foarte simplificată, prin acordul autorității sau organismelor implicate în evaluare eficienței produselor fertilizante.

În acest context, menționăm că norma referitoare la acordul autorității autorizante va genera un act permisiv

Unicul cost semnificativ care ar influența prețul ar fi la nitratul de amoniu care în procesul de producere nu respectă cerințele Regulamentului UE 2019/1009, pentru care va fi necesar un test de rezistență la detonare. În același timp, pentru foarte mulți producători din afara UE azotatul de amoniu este produs cu marcaj CE, ceea ce înseamnă că acesta corespunde rigorilor UE, iar un test de rezistență la detonare există din oficiu. În același timp, conform dispozițiilor tranzitorii, pentru produsele fertilizante fără marcaj CE, această prevedere se propune a fi derogată pentru o perioadă de 2 ani de la data intrării în vigoare a noii Legi, permițând importatorilor să se conformeze și să nu se admită periclitarea cu astfel de fertilizant.

4.4. Impactul social

Potrivit Grupului de acțiune pentru Marca Baltică, cu condiția ca tot azotul (N) și fosforul (P) conținute în biomasă și fluxurile de deșeuri să fie reciclate în produse fertilizante valoroase, valoarea economică anuală a P ar fi de 4,2 miliarde EUR, iar cea a N de aproximativ 11 miliarde EUR. Astfel, nutrienții conținuți în deșeurile menajere și biomasă nu ar trebui considerați „deșeuri”, ci și surse de nutrienți vegetali valoroase din punct de vedere comercial. În mod similar, Platforma europeană privind fosforul durabil (ESPP) estimează că punerea în aplicare deplină a tehnologiilor actuale de recuperare a fosforului din biomasă și îmbunătățirea coerenței și a punerii în aplicare a legislației Uniunii în domeniul mediului ar putea crea 66 000 de locuri de muncă care nu pot fi delocalizate. Odată extrapolate aceste date, se consideră că acele produse care astăzi sunt catalogate ca deșeuri din activitatea agricolă pot fi valorificate în calitate de fertilizanți cu marcaj CE, crescând exponențial potențialul antreprenorilor din domeniul agro-alimentar și rural. Aceasta include, de asemenea, beneficiile creării unor condiții mai favorabile pentru dezvoltarea de produse inovatoare care ar putea sprijini crearea de locuri de muncă.

Opțiunile propuse ar sprijini astfel de investiții, oferind o abordare flexibilă și coerentă în ceea ce privește accesul pe piață, fără a compromite siguranța produselor. Armonizarea pe de o parte dar și lăsarea posibilității de dezvoltare paralelă a produselor fertilizante fără marcaj CE ar oferi un mediu mai flexibil pentru dezvoltarea de produse fertilizante emergente obținute din materii prime secundare interne. Producătorilor de astfel de produse li s-ar permite să investească treptat în noi tehnici de producție pentru a produce îngrășăminte cu marcaj CE.

La utilizarea datelor din Studiul Estimarea potențialului energetic al biomasei din culturile agricole pentru brichetare, la nivel de regiuni și raioane, pentru anii 2009-2010 (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.serviciilocale.md/public/publications/21650_md_file_169_0.pdf) și extrapolarea datelor pentru aceiași materie primă, dar cu posibilitatea obținerii de produse fertilizante, atunci din punct de vedere regional, cel mai mare potențial o au r-urile Drochia, Râșcani și Edineț - la nord, urmat de raionul Ștefan-Vodă, Cahul și Căușeni - la sud și raionul Ungheni, Orhei și Hâncești - la centru.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Datele cu caracter personal prin aplicarea prevederilor Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității prin notificarea organismelor notificate se anticipează să fie aplicate cele mai înalte standarde de securitate a datelor cu caracter personal astfel cum sunt prevăzute la nivelul Uniunii Europene, ori prin notificarea acestor date Comisia Europeană garantează ca datele notificate să fie protejate și sigure.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul revizuirii Regulamentului privind produsele fertilizante la nivel UE a consolidat sectorul materialelor organice ceea ce duce la o mai mare ocupare a forței de muncă. Alte date disponibile pentru a fi analizate nu sunt disponibile public, de aceea o estimare asupra raporturilor de gen implicate în industria producerii de produse fertilizante și egalității de gen nu poate fi expusă.

4.5. Impactul asupra mediului

Criteriile abordate sunt legate de obiectivele de politică de a asigura siguranța produselor fertilizante, de a permite un acces mai rapid la produsele derivate din materii prime interne și

secundare și de a îmbunătăți cerințele de etichetare pentru toate categoriile de produse și, în special, pentru îngrășămintele pe bază de amoniu, pentru a sprijini asigurarea respectării altor acte legislative ale UE în domeniul mediului.

Printre acestea se numără efectele asupra utilizării eficiente a resurselor, reducerea contaminării solului, considerații speciale pentru revizuirea strategiei privind calitatea aerului.

Producția de îngrășăminte minerale necesită utilizarea de resurse neregenerabile – zăcăminte minerale și/sau energie (fossilă). Producția de azot (N) necesită cantități mari de gaze naturale pentru a transforma azotul din aer în forme care pot fi utilizate de plante. Prețul gazelor este cel mai important factor de cost, iar disponibilitatea și fiabilitatea aprovizionării contribuie, de asemenea, la deciziile de investiții ale întreprinderilor pentru instalațiile de producție.

Îngrășămintele minerale care conțin fosfor sunt produse din minereuri de fosfați minerali. În prezent, la nivelul UE se calculează o eficiență de 20 % a utilizării fosforului (P) de-a lungul căii de la mină la utilizare, oferind loc pentru îmbunătățiri de-a lungul fiecărei etape a procesului. Peste 90% din totalul îngrășămintelor fosfatice introduse pe piața Moldovei, conform BNS sunt extrase în țări din afara UE (în special din Rusia și Belarus).

În perspectiva unei economii eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, ar trebui promovată reciclarea nutrienților din biodeșeuri (plante, gunoi de grajd, subproduse de origine animală, nămoluri de epurare etc.), mai degrabă decât introducerea continuă de noi materii prime, precum și utilizarea eficientă a fosfatului de-a lungul întregului lanț valoric.

Proiectul de criterii de încetare a statutului de deșeu pentru compost și digestat ar putea promova reciclarea de înaltă calitate a deșeurilor biodegradabile și ar putea asigura creșterea producției de compost și digestat cu riscuri minime pentru mediu. Stabilirea unor standarde comune privind producția și produsele de compost și digestat ar avea, de asemenea, avantajul de a spori încrederea pieței în materialele care nu ar mai fi considerate deșeuri, ci produse valoroase de calitate.

Îngrășămintele ar trebui considerate produse strategice și tratate ca atare. Având în vedere dezechilibrul existent și viitor dintre distribuția geografică a producției de îngrășăminte și cererea de îngrășăminte, comerțul cu îngrășăminte a jucat și va continua să joace un rol important în asigurarea securității îngrășămintelor/alimentare în aproape toate regiunile lumii. Soluțiile practice și adaptate din punct de vedere geografic în ceea ce privește producția, accesul și utilizarea îngrășămintelor ar trebui să contribuie la sprijinirea agriculturii și a sustenabilitatea în timp a acesteia.

Industria îngrășămintelor anorganice pe bază de azot din UE este o industrie energointensivă și contribuie direct și indirect la emisiile de GES, în special de dioxid de carbon (CO₂), amoniac (NH₃) și protoxid de azot (N₂O), prin producția, distribuția și utilizarea îngrășămintelor. Această industrie își reduce în mod constant amprenta de carbon prin investiții în eficiența energetică și în tehnologiile de control al emisiilor. Totodată, prin oferirea posibilității valorificării financiare la produsele fertilizante reciclarea deșeurilor biodegradabile (de exemplu, gunoi de grajd de porc, reziduuri ale stațiilor de tratare a apei de abator) combină adesea producția de biogaz și valorificarea reziduurilor de digestat în îngrășăminte organice. Acest lucru va contribui la obiectivele generale ale Moldovei de a asigura aprovizionarea cu energie, dar și de a reduce emisiile de amoniac în mediu provenite din depozitarea deșeurilor sau din împrăștierea directă a gunoiului de grajd brut în zone sensibile la eutrofizare. Pe lângă producția de energie, recuperarea căldurii și a aburului în diferite etape ale procesului de producție poate contribui la evitarea emisiilor de GES. Digestatul final este transformat în îngrășăminte organice foarte valoroase exportate în regiuni mai puțin sensibile la eutrofizare, contribuind astfel la obiectivele Directivei privind nitrații. Întregul proces ar putea fi îmbunătățit în continuare prin separarea gunoiului de grajd de porc în fracții lichide și solide pentru a permite ca azotul și fosforul să fie reciclate mai eficient în îngrășăminte organice valoroase. Randamentul investițiilor este garantat de vânzările de biogaz și de îngrășăminte organice.

Un alt exemplu ar fi producția și utilizarea compostului și a îngrășămintelor anorganice pe culturile de tomate printr-o analiză a întregului ciclu de viață. Pentru tratarea cu compost, etapa de producție

a avut cel mai mare impact asupra mediului din cauza emisiilor de compuși organici volatili, în timp ce pentru tratarea cu îngrășăminte anorganice, etapa de utilizare are cel mai mare impact asupra mediului din cauza emisiilor de N₂O. Atunci când toate sarcinile de mediu ale depozitării deșeurilor organice sunt scăzute din impactul total al producției și utilizării compostului, studiul arată că tratarea compostului este mai eficientă din punct de vedere energetic (cu aproximativ 20 % mai puțin în MJ/tonă de tomate) și evită emisia a 980 kg echivalent CO₂/tonă de tomate în comparație cu tratarea cu îngrășăminte anorganice. Producția de compost nu are ca rezultat diferențe în ceea ce privește producția agricolă și calitatea în cazul respectiv, deși eficiența îngrășămintelor organice depinde destul de mult de condițiile pedoclimatice locale la momentul aplicării.

Biostimulatorii plantelor îmbunătățesc calitatea și stocul de materiale biologice în agricultură. Mulți biostimulatori provin din diverse surse de deșeuri alimentare și furajere, care sunt direcționate înapoi către producerea de biostimulatori. Această conversie a deșeurilor în materii prime pentru anumiți biostimulatori contribuie la reducerea fluxului de deșeuri, care este obiectivul principal al unei economii circulare.

Amprenta de carbon și performanța sporită în materie de durabilitate în timpul utilizării îngrășămintelor

Datorită capacității plantelor de a absorbi CO₂ și a solurilor de a sechestra carbonul, agricultura are potențialul de a sechestra mai mult CO₂ decât emite. În schimb, sectorul agricol este una dintre cele mai importante surse de emisii antropice de gaze cu efect de seră din lume. Activitățile responsabile în principal de amprenta de carbon a producției alimentare sunt defrișarea pădurilor și transformarea pajiștilor în terenuri arabile pentru producția de biocombustibili. Alți factori determinanți sunt emisiile de gaze cu efect de seră extrem de puternice, cum ar fi protoxidul de azot din descompunerea îngrășămintelor anorganice, precum și metanul din gunoiul de grajd neprelucrat și procesul digestiv al rumegătoarelor în creșterea animalelor.

Creșterea materiei organice va îmbunătăți structura solului și stabilitatea sa. Acest lucru va garanta un randament mai bun și culturi mai sănătoase. Deoarece într-un sol mai bine structurat, plantele vor dezvolta mai multe rădăcini și vor deveni mult mai rezistente la agenții patogeni din sol, deci sunt necesare mai puține produse de protecția plantelor în sol. Îngrășămintele organice oferă o mulțime de materie organică descompozabilă, care este foarte atractivă pentru microorganismele benefice din sol, vor deveni mai active și mai diversificate, ceea ce este cea mai bună garanție pentru o protecție mai mare împotriva microorganismelor dăunătoare din sol. Solurile cu o mare activitate microbiologică vor avea o capacitate de autopurificare, deoarece sunt capabile să elimine poluanții biodegradabili.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură” (AGGRI) în Republica Moldova care va sprijini Republica Moldova în prestarea serviciilor agricole publice, să stimuleze creșterea orientată spre piață și să sporească rezistența beneficiarilor față de crizele emergente, cu investiții de 21 de milioane de dolari SUA sub formă de granturi, pentru stimularea inițiativelor de promovare și dezvoltare a sectorului zootehnic vă pune baza dezvoltării produselor fertilizante în Republica Moldova, care va atrage după sine alte fluxuri de capital.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

Menționăm că, proiectul național reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislative în domeniul liberii circulații a bunurilor, în măsura în care după adoptarea prezentei legi va fi abrogată Hotărârea Guvernului nr. 268/2012 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale, care a transpus Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 octombrie 2003 privind îngrășămintele, care la rândul său a fost abrogat prin Regulamentul (UE) 2019/1009.

Transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 2019/1009, care a abrogat și substituit Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 este importantă în contextul realizării obligațiilor

Republicii Moldova, ce rezultă din Anexa XVI „Lista actelor din legislația uniunii cu un calendar de apropiere”, compartimentul „Substanțe chimice”, pct. 5 – Îngrășăminte al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. Astfel, 3 prin transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 2019/1009 se asigură respectarea principului armonizării dinamice prevăzut în Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană (art. 449) și Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018 (pct. 6)

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017, urmează să fie expusă, gradul general de compatibilitate a proiectului cu actul juridic UE. În conformitate cu recomandările experților UE, contractați de Delegația UE în Republica Moldova pentru Misiunea tehnică de suport în aproximarea cadrului normativ de domeniul produselor fertilizante sub egida Proiectului finanțat de UE „Support for structured policy dialogue, coordination of the implementation of the Association Agreement and enhancement of the legal approximation process – Europe Aid/139112/DH/SER/MD) a fost fiind stabilit ca „parțial compatibil”, doar din considerentul că normele stabilite în anexe să fie transpuse prin acte de punere în aplicare a Legii, oferind posibilitatea intervenției cât mai rapide în normele tehnice. Exemplul elocvent este că Anexele Reg. UE 2019/1009 au suferit ajustări și modificări de 4 ori de la data intrării acestuia în vigoare la 16.07.2022.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

În vederea justificării necesității aprobării măsurilor incluse în proiect în vederea implementării legislației UE devine necesar transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE, care abrogă a Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 transpus la nivel național.

Astfel, în primă etapă, sunt preconizate transpunerea prevederilor generale ale Regulamentului UE și stabilirea normelor și pentru produsele fertilizante care nu dețin marcajul CE, ca ulterior Anexele Regulamentului dat să fie transpuse prin Hotărâri de Guvern și/sau prin dispozițiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru a permite o flexibilitate de ajustare a normelor tehnice cât mai apropiate de reglementările aprobate la nivel de UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțurile privind inițierea procesului de elaborare și consultarea publică a Proiectului de Lege a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, compartimentul „Transparența decizională” [://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-legii-privind-introducerea-pe-piata-a-produselor-fertilizante-si-a-analizei-impactului-de-reglementare/12570](https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-legii-privind-introducerea-pe-piata-a-produselor-fertilizante-si-a-analizei-impactului-de-reglementare/12570) și <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-proiectului-de-lege-privind-norme-de-punere-la-dispozitie-pe-piata-a-produselor-fertilizante/13170>. Respectând prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența decizională au fost organizate ședințe de prezentare a principalelor prevederi ale proiectului de Lege cu mediul de afaceri. Totodată au fost consultate în prealabil și unele instituții în acest sens prin solicitarea MAIA nr. 09-07/103/1887 din data de 14.06.2024.

Totodată, proiectul a fost elaborat sub recomandările experților contractați prin Proiectului finanțat de UE „Support for structured policy dialogue, coordination of the implementation of the Association Agreement and enhancement of the legal approximation process – Europe Aid/139112/DH/SER/MD).

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Raportul de expertiză anticorupție Nr. ELO24/10007 din 26.09.2024 la proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024) a concluzionat că proiectul legii privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor

fertilizante se aplică produselor fertilizante cu marcaj CE sau produselor fertilizante fără marcaj CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Totodată, proiectul reglementează obligațiile operatorilor economici, conformitatea produselor fertilizante, notificarea organismelor de evaluare a conformității, supravegherea pieței și controlul produselor fertilizante care intră pe piață. Astfel, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislație, prin demersul nr. 31/02-126-9079 din 12 august 2024 și au fost agreate asigurarea revizuirii proiectului și documentelor anexate prin prisma observațiilor enunțate în Declarație de compatibilitate.

În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice prin demersul Ministerului Justiției nr. 04/2-8714 din 01.10.2024, care ulterior a fost succedat și de o Ședință de agrearea asupra obiecțiilor formulate, iar deciziile au fost cosemnate în PV nr. 09/06-2 din 08.11.24.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului necesită modificarea altor acte normative. Astfel devine necesar modificări la Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, Anexa nr. 3 la Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității și Domeniile reglementate (grupurile de produse) ale Listei domeniilor/categoriilor de produse reglementate, a autorităților de reglementare și a autorităților de supraveghere a pieței adoptate prin Anexa nr. 1 al Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Modificări efectuate de Regulamentul 2019/1009 la Reg. UE 2009/1069 și Reg. UE 2009/1007 necesită ajustare și la Legile ce au transpus acetste 2 Regulamente și anume (5) Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative. Odată adoptat proiectul de Lege, vor fi necesare de întreprins acțiuni din partea Guvernului de abrogarea ale HG nr. 268/2012 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice "Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale".

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea opțiunii recomandate presupune anumite măsuri organizatorice și juridice pentru a asigura succesul intervenției.

Astfel pentru implementarea proiectului de Lege se simte necesar elaborarea cadrului normativ secundar aprobat de Guvern, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Pe de altă parte, Autoritatea autorizată va necesita ajustări de ordin organizatoric pentru a facilita implementarea prevederilor legale.

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN